

GLAS

umirovljenika

Glasilo Sindikata umirovljenika Hrvatske

Svibanj 2015. // Godina XXI.

ISSN 1331-3703 // Cijena 5 kn // Zagreb **Broj 221**

PROSLAVA MEĐUNARODNOG PRAZNIKA
RADA U SISKU, SA SUZAMA U OČIMA

Rijeke radnika su nestale

I članovi Sindikata umirovljenika Hrvatske iz zagrebačkih podružnica otputili su se u jutro na 1. maj autobusom za Sisak, gdje su na prostoru Velikog Kaptola središnji prvosvibanjski prosvjed, pod motom „ZA spas industrije i radnih mjesta“, zajednički organizirale sve sindikalne središnjice - SSSH, NHS, MHS, HURS i URSH. Gotovo dvije tisuće sindikalista, nezaposlenih i umirovljenika promarširali su sa stotinama zastava ulicama zamrlog grada.

U gradu Sisku je zbog propasti sisačke industrije veliki broj radnika ostao bez svojih radnih mjesta - čak tridesetak tisuća. Stoga je pružena podrška radnicima INA-e i kutinske Petrokemije, jer poučeni dosadašnjim slučajevima, i tim tvrtkama prijeti opasnost da budu zatvoreni, a da radnici dobiju otkaz i završe na burzi. Istaknuto je da Vlada ne čini dovoljno kako bi zaštitila preostala poduzeća i da zapravo time pomaže uvozničkom lobiju na štetu hrvatskih radnika.

Za govornicom su se izmijenili Mladen Novosel (SSSH), Krešimir Sever (NHS), Vilim Ribić (MHS), Ozren Matijašević (HURS), Damir Jakuš (URSH), Antonija Petrović Mutavdžija (SSKH), Predrag Sekuliš (INAŠ), Miroslav Brajenović (SING), Zvonimir Mikloš (Sindikata EKN, Rafinerija nafte Sisak) i Željko Klaus (Sindikata EKN-a, Petrokemija).

Predsjednik Nezavisnih hrvatskih sindikata Krešimir Sever naglasio je da je iz hrvatskih statistika nestalo 50.000 osoba. Jesu li oni naprosto brisani iz evidencije nezaposlenih zbog nekog ne-

namjernog propusta ili su iselili? Jedini je Sever naglasio da umirovljenici žive sve lošije, jer nema usklađivanja mirovina, te da se na sve načine nastoji na njima «uštedjeti», dakle, na onima žive na rubu siromaštva.

Predsjednici sindikata osvrnuli su se na teško stanje u Republici Hrvatskoj: veliki broj nezaposlenih, veliki broj umirovljenika, zaduženost zemlje. Govornici su vrlo emotivno govorili o položaju radnika u Hrvatskoj, uz naglasak na stanje u gradu Sisku. Prisjetili su se da je nekad u Sisku bilo mnogo tvornica i poduzeća u „koje su se radnici slijevali na posao poput rijeke“ a sada su preostala poduzeća poput „krijesnica u noći“.

„U Sisak smo došli kako bi radnicima Ine poručili kako moraju nastaviti rad i proizvodnju, govorio je Mladen Novosel, dok ga je prekidalo skandiranje: Ne damo Inu, ne damo Inu... Nastavio je kako smo u Sisku da jasno kažemo kako Petrokemija ima perspektivu i mora opstati, kako se mora sačuvati ovo malo industrije što je u Hrvatskoj ostalo, mora se sačuvati hrvatska pamet, hrvatska zemlja i hrvatsko more, poljoprivredu i turizam moramo spojiti kao prst i nokat i samo ćemo na taj način imati BDP u plusu, izlazak iz krize i moći ćemo imati Hrvatsku u kojoj će radnici moći živjeti od svojeg rada, a ne ići trbuhom za kruhom u svijet“.

Sindikalni povjerenici koji su u domovinskom ratu bili branitelji naglasili su da ni domovinski rat nije uspio uništiti naše gospodarstvo onoliko koliko ga je uspjela uništiti neodgovorna politika, koja nije štitila nacionalne interese, nego štiti interese stranih korporacija i banaka.

Sindikati ovoga puta nisu dijelili tradicionalni prvosvibanjski grah, niti su zabavljajući slavili svoj praznik nego su odlučili sredstva za tu namjenu donirati SOS dječjem selu Lekenik.

Zašto su se umirovljenici okupljeni oko Sindikata umirovljenika Hrvatske i ovaj put pridružili prosvjednom obilježavanju radničkog praznika? Iz solidarnosti i zbog interesa, umirovljeničkog i radničkog.

Ako se privatizacijom uništio na stotine tisuća radnih mjesta, ako upravo teče proces gašenja industrijskih i proizvodnih simbola hrvatskog uma i ruke - Željezara, Rafinerija, Imunološki, Petrokemija...tko će ostati raditi?

Parafrazirajući riječi Siniše Glavaševića iz Vukovara, tko će ostati u ovom malom industrijskom gradu, tko će ostati u Hrvatskoj? Tko će ostati ako se svi odreknuo sebe i pobjegnemo u svoj strah? Kome ostaviti grad? Tko će ga čuvati dok nas ne bude, dok se budemo tražili po smetištima ljudskih duša, dok budemo onako sami bez sebe glavinjali, dok nam oči budu rasle pred osobnim porazom? Tko će čuvati domovinu? Tko će uplaćivati doprinose i plaćati poreze? Tko će plaćati zdravstvo i mirovinsko, tko će pomoći siromašne i nemoćne, tko će nahraniti gladne?

Tko će čuvati naš grad, naše prijatelje, tko će Hrvatsku iznijeti iz mraka?

Zato je izaslanstvo SUH-a, na čelu s predsjednicom Jasnom A. Petrović koja je nosila zastavu naše europske udruge FERPA-e, te potpredsjednicom Biserkom Budigam, solidarno diglo svoj glas i podržalo radnike.

Kako smo uspjeli: od 65 godina -

Prvo smo u kolovozu prošle godine pročitali u novinama kako je izmjenama Zakona o sigurnosti prometa na cestama „preko noći“ (tj. s javnom raspravom samo na internetu i to u trajanju od 5 radnih dana usred ljeta, u srpnju) određeno kako se „vozačka dozvola izdaje s rokom važenja od 10 godina, a najduže do 65. godine života vozača, a nakon što napuni 65 godina vozač je dužan podvrgnuti se zdravstvenom pregledu“. Taj zdravstveni pregled, kad se sve zbroji i oduzme, košta između 450 do 700 kuna i ide u džep medicine rada. Samo godinu prije, također usred ljeta, Zakonom o radu unijela se „nova“ dob za umirovljenje od 67 godina. Zanimljivo, sa 67 si sposoban, čak i dužan, raditi, ali više nisi sposoban dovesti se sam na posao?!

Sindikat umirovljenika Hrvatske je odmah izdao priopćenje te zatražio da se ta diskriminatorna odredba stavi na dnevni red Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe, koje prethodno nitko nije konzultirao. Oglasila se priopćenjem i Matica umirovljenika, no sve je to nalikovalo na „res iudicata“.

PUČKA PRAVOBRANITELJICA: Izaslanstvo SUH-a se odmah najavilo u Ured pučke pravobraniteljice i 4. rujna usmeno upozorilo, među inim, i na problem vozačkih dozvola. Već 8. rujna SUH je i pismeno podnio prijavu Pučkoj pravobraniteljici zbog diskriminacije temeljem dobi i pučka pravobraniteljica Lora Vidović je ministru unutarnjih poslova Ranku Ostojiću uputila dopis. „Radi procjene moguće diskriminacije u konkretnom slučaju od nadležnih smo tijela zatražili podatke o utjecaju životne dobi na slabljenje psiho-fizičkih sposobnosti pojedinca, vrsti i težini prometnih nesreća u kojima su sudjelovali, odnosno koje su skrivili vozači iznad 65 godina starosti u odnosu na ukupan broj nesreća, broju prometnih nesreća do kojih je došlo upravo zbog oslabljenih psiho-fizičkih sposobnosti vozača starije životne dobi, kao i druge podatke koji bi mogli argumentirati legitimnost cilja koji se spornom odredbom želi postići, a po zaprimljenim očitovanjima procijeniti ćemo osnovanost sumnje na diskriminaciju.“ - napisala je Vidović, informirajući ministra o podnesenoj prijavi SUH-a.

NACIONALNO VIJEĆE: Uskoro je na zahtjev SUH-a, na dnevni red 14. sjednice Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe 21. studenoga, stavljeno pitanje ovog Zakona i diskriminatorne odredbe o obveznom liječničkog pregledu pri produljenju vozačke dozvole isključivo od kategorije starijih od 65 godina, čime nisu samo stavljeni u nepovoljniji položaj, već su i nepobitno diskriminirani temeljem dobi. Visokopozicionirani predstavnici MUP-a nisu pokazali nimalo razumijevanja za argumente za izmjene „svog zakona“, deklamirajući nepotpune brojke. Željko Šemper iz HSU-a je iznio pregled europske prakse, tvrdeći kako je riječ o diskriminaciji, dok je ministar Mrsić uporno tvrdio da to nije diskriminacija i predlagao da se uvede oslobađanje starijih osoba od plaćanja zdravstvenih pre-

Vozačke dozvole i za starije bez ograničenja!

gleda prigodom obnove vozačke dozvole, te da se, eventualno, granica za obvezni zdravstveni pregled pri obnovi dozvole podigne na 70 godina, čemu je bio sklon i predstavnik HSU-a.

SUH nije pristao na takve promjene, a, k tome, nije primijetio ikakvu sklonost predstavnika MUP-a da pokrene izmjenu rečenog zakona. Prvo se pričekalo vidjeti hoće li HSU, nakon što je Šemper podnio zastupničko pitanje, prihvatiti biti nositeljem inicijative za hitnu izmjenu Zakona o sigurnosti prometa na cestama, ali postalo je očito da HSU to nema na listi prioriteta.

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA: Predsjedništvo SUH-a je stoga 9. siječnja 2015. uputilo službenu inicijativu za žurnu izmjenu i dopunu Zakona o sigurnosti u prometu. „Ministre Ostojiću, Zakonom o sigurnosti prometa na cestama, objavljenim u Narodnim novinama 92/2014 od 5. kolovoza 2014. godine na snazi je promijenjen članak 222, kojim se diskriminira oko 221 tisuća vozača starijih od 65 godina. Kao druga koja zastupa interese umirovljenih i starijih građana podnosimo zahtjev za hitnu izmjenu tog propisa.

Umjesto postojećeg članka 222. kojim se pravo na produljenje vozačke dozvole starijima od 65 godina uvjetuje zdravstvenim pregledom, zatraženo je da se makne limit dobi (ili vrati na prijašnjih 80 godina iz zakona iz 2004.), te da je „vozač dužan podvrgnuti se zdravstvenom pregledu ako je to utvrđeno zdravstvenim uvjerenjem na temelju kojeg je vozačka dozvola izdana, odnosno ako tako indicira izabrani liječnik opće medicine“.

Pridodan je niz argumentiranih obrazloženja. Prvo, zainteresiranoj javnosti, a osobito starijim građanima, je bilo onemogućeno sudjelovati u javnoj raspravi o navedenoj izmjeni Zakona, koja je provedena usred ljeta, isključivo na Internetu, i to u trajanju od samo 5 radnih dana.

Zatim, europska direktiva na koju se zakonodavac pozvao kao na razlog izmjena zakona, propisuje sigurnosne pojaseve i sustave za djecu te zabranu uporabe mobitela, dok je predlagatelj izmjene po članku 222, st. 2, naveo kako je „nelogično je da prilikom prvog ishoda vozačke dozvole osoba mora priložiti uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti koje nije starije od 6 mjeseci te ako u tom zdravstvenom uvjerenju nema ograničenja ne mora više praktički do duboke starosti prilikom produljenja vozačke dozvole prilagati zdravstveno uvjerenje, iako je s protekom godina zdravstveno stanje osobe podložnije promjenama.“

Na temelju takvog obrazloženja neosnovano je pretpostavljana rizičnost građana starijih osoba od 65 godina u prometu, a da je istodobno Zako-

nom o mirovinskom osiguranju utvrđeno da su zaposlenici sposobni i dužni raditi do 67. godine.

Osobito je značajno naglasiti kako je poznato temeljem istraživanja da osobe starije od 65 godina nisu rizičnije u prometu (vozači stariji od 65 godina sudjeluju u samo 8,5 posto nesreća), već su to mladi, osobe bez vozačke dozvole, motociklisti, biciklisti, alkoholičari i narkomani.

Vozači stariji od 65 godina neosnovano se diskriminiraju, te im se stavljaju materijalni i ini tereti (trošak pregleda, biljezi, prijevoz, vrijeme) zbog nepotrebnih i neosnovanih zdravstvenih pregleda. Ovo je problem utoliko veći jer je prosječna mirovina samo 2.233 kn, a 60 posto umirovljenika ima nižu od prosjeka.

Konačno, liječnici opće medicine odnosno izabrani liječnici opće prakse jedini su koji kontinuirano imaju uvid u zdravstveno stanje svojih pacijenata, te bi stoga preciznije trebalo staviti njima u zadaću da indiciraju zdravstvene preglede osobama svih dobi pri produljenju vozačke dozvole, i inače, ako takve indikacije postoje.

IZGUBLJENA GODINA: Kad je, pak, riječ o europskim praksama, one su različite, iako omogućavaju ograničenja vezana uz dob. U Danskoj se vozačka dozvola obnavlja nakon 70. godine uz potvrdu obiteljskog liječnika, u Nizozemskoj se nakon 70. godine na pet godina i to bez liječničkog pregleda. U Velikoj Britaniji obnavlja se nakon 70. godine bez liječničkog pregleda, ali svake tri godine s vlastitom izjavom vozača. U Finskoj poslije 70-te obnova ovisi o obiteljskom liječniku. U Njemačkoj, Francuskoj i Belgiji nema dobnog ograničenja itd.

Argumenti su bili snažni i uvjerljivi. SUH je ovaj puta poduzeo sve što je morao, ne čekajući da se u nastojanju udruže sve umirovljeničke udruge i snage. Rezultat je pozitivan.

Naime, već u ožujku je iz Ministarstva unutarnjih poslova upućen na ocjenu izmijenjeni Zakon o sigurnosti prometa na cestama, u kojem je članak 222. izmijenjen sukladno zahtjevu SUH-a.

U travnju je upućen na Vladu, koja ga je prihvatila na 226. sjednici 30. 4. 2015. godine. Po hitnom postupku upućen je na usvajanje Hrvatskom saboru. Vozačima starijima od 65 godina kojima su istekle ili ističu vozačke dozvole Sindikat umirovljenika poručuje: pričekajte, uskoro ćete moći produljiti vozačku bez novih tereta i plaćanja zdravstvenih pregleda. To svakako raduje.

No, ostaje goraki okus u ustima. Zašto smo morali izgubiti gotovo godinu dana i zašto je nekoliko stotina starijih vozača u međuvremenu moralo plaćati zdravstvene preglede i hodočastiti po ordinacijama medicine rada?

Od diskriminacije temeljem dobi SUH je spasio 221.000 vozača starijih od 65 godina! Statistika MUP-a pokazuje da vozači 65+ ne pripadaju najrizičnijima skupinama u prometu, već su to mladi vozači. Stariji od 65 godina sudjeluju u samo 8,5 posto prometnih nesreća

Piše: Jasna A. Petrović, predsjednica SUH-a

Ministar i bankari opet bi zagrabili u prvi mirovinski stup

Piše: Ivo Marjanović, predsjednik Odbora SUH-a za mirovinska prava i sustav

Sve je više upita budućih umirovljenika da li imaju ili će imati prvo na tzv. mirovinski dodatak. Iako je Zakonom o mirovinskom osiguranju, kao i Zakonom o dodatku na mirovinu sve objašnjeno, stvorena je zbrka zbog sve češćih najava od strane nekih vrlo visoko pozicioniranih dužnosnika (ministra Mrsića i drugih) kako će se taj dodatak primjenjivati na sve „kada za to budu ostvarene ekonomske mogućnosti“. Poznato je

Zagovaranje Svjetske banke

S obzirom da su 2008. nastupile krizne godine, postojao je opravdani strah umirovljenika da bi Bruxelles, pod pritiskom Svjetske banke, mogao zatražiti da se dodatak od 27 posto ukine. Radi toga su Sindikat umirovljenika Hrvatske i Hrvatska stranka umirovljenika glasno zahtijevali da se dopunom Zakona o mirovinskom osiguranju uredi da dosadašnji dodatak na mirovinu postaje sastavni dio mirovine i to prije nego Hrvatska postane punopravnom članicom EU-a.

da bankarski lobi na čelu sa Svjetskom bankom već godinama zagovara „pravednost“ za one koji štede u drugom mirovinskom stupu, tj. da država i „njihovim“ umirovljenicima da dodatak.

Prema Zakonu o dopuni zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (NN broj 114/11) utvrđeno je da se dodatkom na mirovinu korigira mirovina svim umirovljenicima koji su stekli uvjete za mirovinu od 1999. do 2010. godine. Dodatak od 4 posto određen je za umirovljenike koji su stekli uvjete za mirovinu s 31.12.1999., sa po 3 postorasta po godini, do 27 posto za umirovljenike koji su stekli uvjete za mirovinu s 31.12.2010. i dalje.

Dakle svi osiguranici koji steknu uvjete za mirovinu poslije 2010. godine i koji su mirovinu ostvarili samo iz I. mirovinskog stupa, imaju pravo na dodatak od 27 posto na ostvarenu mirovinu.

Konačno je u studenom 2011. godine dodatak na mirovinu postao sastavnim dijelom mirovine, no tad je započeo pritisak Svjetske banke i banaka u zemlji da se dodatak proširi i na buduće umirovljenike koji su uključeni u II. mirovinski stup. No, prema Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj 79/07), što i naziv zakona kaže, osiguranici koji mirovinu ostvaruju iz I. i II. mirovinskog stupa nemaju pravo na dodatak od 27 posto.

Povratak u prvi mirovinski stup

Najgore su prošli oni koji su u trenutku uvođenja drugog mirovinskog stupa imali od 40 do 50 godina i bili bez pristanka uključeni u taj stup, jer je s obzirom na vrlo kratko vrijeme kapitalizacije njihove štednje, razina njihovih mirovina iz II. stupa vrlo niska. Prvi osiguranici koji su ostvarili mirovinu iz I. i II. mirovinskog stupa 2008. godine bili su razo-

čarani visinom mirovine, jer im je bila niža za 25 do 30 posto nego što bi bila da su je ostvarili samo u I. mirovinskom stupu.

Radi toga su SUH i HSU tražili da se Zakon o mirovinskom osiguranju promijeni u dijelu kojim se omogućava osiguranicima te dobne skupine koji su stekli pravo na mirovinu, a izabrali su dragovoljno II. stup, kako bi se mogli vratiti u I. mirovinski stup, ako im je to s naslova ostvarene mirovine povoljnije.

U studenom 2011. godine dopunom Zakona o mirovinskom osiguranju dana je mogućnost takvog povratka, pa su oni koji su se vratili (a to su bili zapravo - svi) ostvarili i pravo na uvećanje od 27 posto.

I gle, sada su ministar Mrsić, predstavnici mirovinskih fondova i njihovi lobisti počeli galamiti kako bi se svim osiguranicima, dakle i onim koji su 2002. godine imali manje od 40 godina, trebao dati dodatak danom stjecanja uvjeta za mirovinu.

Prvo, za sve osiguranike koji su se zaposlili poslije 2002. godine nema nikakvog osnova za korekciju njihove buduće mirovine nakon 30 do 40 godina rada, i to za postotak utvrđen kao svojevrstu kompenzaciju zbog neredovito usklađivanja mirovina prije 1999. godine, te prenisko utvrđenu prvu aktualnu vrijednost mirovine. Ti osiguranici su stupili u svijet rada kada je sadašnji model već bio u funkciji.

Ideja na klimavim nogama

Drugo, za osiguranike koji su bili zaposleni prije uvođenja reforme 2002. godine postoji eventualna mogućnost korekcije, ali isključivo proporcionalno godinama rada prije 2002. godine i uplatama punog doprinosa od 20 posto u I. mirovinski stup, ali ne više od 9 posto (korekcija za umirovljene 2001. godine).

To je maksimalni postotak do kojeg bi se mogao primijeniti institut mirovinskog dodatka, iako držimo da je i takva mogućnost na „klimavim nogama“.

Kako smo rekli, model davanja dodatka od 27 posto svim umirovljenicima „pravedno i ravnopravno“ zagovaraju predstavnici fondova i njihovi lobisti, s nakanom da smanje rupu zbog očekivano nižih mirovine iz drugog stupa.

Sadašnji hvalospjevi o bajnoj mirovini koja će poslije 2060. godine iznositi 70 posto prosječne plaće, mogu progutati samo naivci. Svako lobiranje na tako dugi rok, jednostavno nije moralno i kršćanski prihvatljivo. Kako se može uvjeravati osiguranika s minimalnom plaćom, nesigurnim poslom da štedi u drugom stupu, kad je jasno da je to isplativo samo onima s plaćama daleko višima od prosječne. A naši naivci s plaćama ispod prosjeka, završit će na košti u kontejnerima.

Drugi mirovinski stup - konačno na dnevni red

Na 17. sjednice Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe, održanoj 23. travnja 2015. godine u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, na dnevnom redu se prvo raspravljao Nacrt prijedloga zakona o prijenosu vlasništva na domovima umirovljenika, tj. o prijenosu vlasništva nad 25 (odnosno 35) zgrada koje su u vlasništvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, s obrazloženjem da će se time domovima omogućiti da apliciraju za sredstva iz europskih fondova.

Zanimljivo je da pomoćnica ministrice za socijalnu politiku i mlade Iva Prpić nije uopće imala pojma o tom zakonu, niti im je dostavljen na prethodno mišljenje, iako to ministarstvo ima u resoru institucionalnu i vaninstitucionalnu skrb o starijim osobama. Prpić je postavila i pitanje vlasništva preostalih od ukupno 45 „društvenih“ domova, čiji su osnivači poglavito županije. No, u čijem su ona vlasništvu, nije bilo potpuno transparentno. HZMO je jedino iskazao interes „riješiti“ se nekretnina koje niti ne održava, već su doista na leđima županija i samih domova.

Jamstvo protiv prenamjene

Umirovljenički predstavnici su zatražili da se već uneseno jamstvo da će se u zgradama domova umirovljenika nastaviti obavljati isključivo djelatnosti skrbi za starije i nemoćne, ojača i zabilježbom u vlasničkim knjigama. Vijeće je podržalo Nacrt prijedloga zakona o prijenosu vlasništva na domovima umirovljenika uz uvažavanje primjedbi u vezi onemogućavanja prenamjene.

Temperatura se povisila već kod druge točke - na finaliziranju programa rada Nacionalnog vijeća do kraja mandata, kad je

predsjednica SUH-a Jasna A. Petrović inzistirala na dopuni točaka iz područja mirovinskog osiguranja izviješćem o poslovanju mirovinskih fondova drugog stupa u prošloj godini te o sudbini drugog mirovinskog stupa. Unatoč pokušajima da se takva rasprava ne stavi u program, pomoćnica ministra rada i mirovinskog sustava Mirjana Rađenović predložila je da se pozove HANFA. Petrović je također zatražila da se u području socijalnih pitanja tema o domovima umirovljenika proširi cjelovitim uvidom u pitanje inacionalne skrbi za starije i nemoćne, jer je razina pokrivenosti takvim smještajem bitno niža od europskog prosjeka (manje od dva posto osoba starijih od 65 godina). Također je ostavila pitanje kategorizacije i specijalizacije domova.

Ukinite zdravstveni doprinos za umirovljenike

SUH je zatražio i da se konačno ukine doprinos za zdravstveno osiguranje za umirovljenike, te je odlučeno da će Nacionalno vijeće zatražiti očitovanje Ministarstva financija. U „zdravstveni“ dio programa ušla je i palijativna skrb, te hitna sjednica o novim zakonima o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju. Koordinacija je predložila da se zatraži izrada strategije o ljudim starije dobi, no odgovoreno je kako Nacionalno vijeće nema za to kapacitet, ali je prihvaćeno da se to inicira preko nadležnog saborskog odbora.

Petrović je zatražila i da se na sjednicu Nacionalnog vijeća pozove predstavnik Udruge banaka, jer se već gotovo tri godine traži da se u obavijest o mirovini unesu i podaci o ovrhama, a ne samo ovršeni iznos. Odgovoreno je kako su bankare

pozvali da to učine još prije dvije godine, ali su oni - odbili?!

Kako ste računali faktore preračuna?

Milan Tomičić je u ime SUH-a - koji u članstvu ima umirovljene branitelje, umirovljenike bivše JNA te policajce i druge tzv. posebne umirovljenike zatražio sazivanje hitne izvanredne tematske sjednice Vijeća o članku 80. Zakona o mirovinskom osiguranju i razdvajanju mirovina na opće i posebne smatrajući da je potrebno prethodno raspraviti članak 80. ZOMO-a za svih 14 kategorija uz detaljno pojašnjavanje metodologije primjene faktora preračuna. Neven Špetić, pomoćnik ravnatelja HZMO, naveo je da su faktori preračuna odraz mirovinskog staža, doprinosa, dijela koji nije pokriven doprinosima kao i posebnostima svakog konkretnog slučaja. Milenko Popović, načelnik u Ministarstvu rada i mirovinskog sustava istaknuo je da u sam omjer koeficijenta ne ulazi samo odnos opći/poseban propis već ulazi i povoljnost načina određivanja mirovinske osnovice, odnosno riječ je o dva elementa, posebnost i povoljnost načina izračuna mirovine. Petrović je zatražila pismeno obrazloženje metodologije izračuna za svaku od skupina iz članka 80. ZOMO, kako bi mogli informirati članove.

Predsjednik Nacionalnog vijeća Ante Gavranović upoznao je članove Vijeća s odlukom Koordinacije umirovljeničkih udruga i zajednica Hrvatske da se, uslijed isteka mandata dosadašnjem predsjedavajućem Koordinacije Želimiru Manenici, za naredno razdoblje u Vijeće imenuju Josip Moser, predsjedavajući Koordinacije, na mjesto člana Vijeća te Hrvoje Dusper na mjesto zamjenika člana Vijeća. Članovi Vijeća jednoglasno su potvrdili njihovo imenovanje.

IZVJEŠĆE PUČKE PRAVOBRANITELJICE ZA 2014. GODINU

SUH se izborio za brojne preporuke!

Pučka pravobraniteljica Lora Vidović je 31. ožujka podnijela Hrvatskom saboru Izvješće za 2014. godinu koje objedinjuje zaštitu i promociju ljudskih prava i sloboda, suzbijanje diskriminacije i djelovanje Nacionalnog preventivnog mehanizma te analizu i ocjenu stanja ljudskih prava u Hrvatskoj.

Sindikata umirovljenika Hrvatske po prvi put se odazvao pozivu da sudjeluje u podnošenju izvještaja Uredu pučke pravobraniteljice, te je značajan dio opaski uključen i u konačno izvješće, iako je s obzirom na visok udjel osoba starijih od 65 godina u stanovništvu Hrvatske od 18 posto, te nezavidno visoku stopu siromaštva i socijalne isključenosti te dobne skupine, problematika starijih osoba zau-

zela relativno malo prostora. Kako i dalje nema instituta posebnog pravobranitelja za starije osobe, jedino ih se može naći u izvješću Pučke pravobraniteljice.

Ipak, sa zadovoljstvom vidimo da je Pučka pravobraniteljica, na tragu SUH-ova izvješća, podnijela i brojne preporuke. Zbog masovnog siromašenja starijih osoba, osobito onih koje ne ostvaruju pravo na mirovinu, **preporučeno je konačno uvođenje državne naknade za starije od 65 godina**, tim više što su izmjenama Zakona o socijalnoj skrbi od 2013. smanjeni iznosi zajamčene minimalne naknade starijim i nemoćnim osobama u odnosu. Cijeneći dosadašnja obrazloženja i razloge neuvođenja ove potpore, radi njihovo-

ve bolje socijalne zaštite i uključenosti, nema valjanog razloga za daljnju odgodu uvođenja ove pomoći.

Pučka pravobraniteljica je naglasila kako je sve prisutniji problem sklapanja ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju sa starijim osobama, koje tako često budu prevarene i ostanu bez imovine, budući da među davateljima uzdržavanja ima i onih koji ne izvršavaju svoje ugovorne obveze, već im je jedini cilj doći do stambenog prostora, te je pozdravila što udruga umirovljenika provode kampanje kako bi što više starijih o tome bilo upoznato.

Ministarstvu pravosuđa Pučka pravobraniteljica je preporučila da razmotri **opravdanost postojanja ugovora o dosmrtnom uzdržavanju** u Zakonu o obveznim odnosima te ugradi jače zaštitne mehanizme za primatelje uzdržavanja ugovora o doživotnom i dosmrtnom uzdržavanju u skladu s načelima jednake vrijednosti činidbi i savjesnosti i poštenja.

Uočila je i opravdanost SUH-ovog upozorenja kako je ZOMO propisao da se iznosi mirovina korisnika ostvarenih po posebnim propisima dijeli na dio ostvaren prema posebnom propisu i dio ostvaren prema mirovinskom stažu što je izazvalo negodovanje, naročito branitelja, jer je njihov dio ostvaren prema mirovinskom stažu manji nego kod drugih kategorija umirovljenika, što bi moglo dovesti do smanjenja iznosa njihovih mirovina.

Stoga je pučka pravobraniteljica uputila preporuku Ministarstvu rada i mirovinskog sustava da izradi i učini dostupnom javnosti analizu pretpostavljenog **učinka ove odredbe na braniteljsku populaciju**, odnosno kretanja iznosa mirovina u odnosu na pojedine skupine branitelja nakon početka primjene Zakona te mehanizme za ublažavanje eventualnog smanjenja njihovih mirovina, a svakako prije 30. lipnja 2015. godine, do kada je primjena ovog propisa suspendirana.

Pučka pravobraniteljica je Ministarstvu rada i mirovinskog sustava uputila i preporuku da razmotri **moгуćnost ponovnog uvođenja minimalne mirovine** bez obzira na mirovinski staž, koja bi mogla osigurati dostojanstvenu starost i građanima s malo godina staža.

Nadalje, s obzirom na stupanj informatičke pismenosti te dostupnost računala osobama starije životne dobi, usluge koje se oslanjaju isključivo na elektroničke medije u velikoj mjeri im ostaju nedostupne. Primjerice, praksa državnih tijela da se **savjetovanje sa zainteresiranom javnošću (javna rasprava) u zakonodavnoj proceduri provodi isključivo elektroničkim putem, iz tog postupka isključuje osobe starije životne dobi**, čak i u onim područjima koja su od njihovog isključivog interesa i u slučajevima kada se zakonskim prijedlogom, nacionalnom politikom ili strategijom odlučuje o njihovim pravima i interesima. Upućena je stoga preporuka svim javnopravnim tijelima, da pri kreiranju svojih proizvoda ili usluga kroz primjenu univerzalnog dizajna vode računa o njihovoj pristupačnosti osobama starije životne dobi, te da uz suvremene tehnologije omogućе komuniciranje i tradicionalnim načinima.

U izvješću se navodi i kako je Ured zaprimio **pritužbu radi diskriminacije starijih vozača**, budući da Zakon o sigurnosti prometa na cestama propisuje kako samo vozači iznad 65 godina života moraju za produljenje vozačke dozvole obaviti liječnički pregled. Radi procjene moguće diskriminacije u konkretnom slučaju Ured je od nadležnih tijela zatražio podatke o utjecaju životne dobi na slabljenje psiho-fizičkih sposobnosti pojedinca, vrsti i težini prometnih nesreća u kojima su sudjelovali, odnosno koje su skrivili vozači iznad 65 godina starosti u odnosu na ukupan broj nesreća, broju prometnih nesreća do kojih je došlo upravo zbog oslabljenih psiho-fizičkih sposobnosti vozača starije životne dobi, kao i druge podatke koji bi mogli argumentirati legitimnost cilja koji se spornom odredbom želi postići, a po zaprimljenim očitovanjima procijeniti ćemo osnovanost sumnje na diskriminaciju.

HDZ-OVA PREDIZBORNA PRIČA...

... nema mirovina za siromašne, ni za bogate

Kako HDZ misli dobiti umirovljeničke glasove? Time što je u buduću koaliciju uključio malenu strančicu Blok umirovljenika zajedno? Kao što Milanovićevim „crvenima“ neće pomoći samo Hrvatska stranka umirovljenika, vjerni član lijeve koalicije, ma koliko imala zasluga za neke pomake, tako će se i Karamarkove „plave“ pitati vrlo konkretna pitanja o njihovim namjerama.

Kad je neki dan Josip Budimir, predstavljen javnosti kao gospodarski stručnjak HSLS-a, koji će u novoj HDZ-ovoj vladi biti „odgovoran za gospodarstvo“, među inim čudnovatim i čudovišnim vizijama, smislio i iskazivanje domoljublja na način da kompletno razbucava umirovljenike, te siromašne potjera u „socijalni geto“, a bogatima valjda uskrati mirovinu, jer su bogati, hrvatska se „treća dob“ smrznula od panike.

Telefoni Sindikata umirovljenika Hrvatske nisu prestajali zvoniti. Kako i neupućeni građanin već zna kako su hrvatske mirovine po relativnoj vrijednosti na dnu, a po umirovljenici po siromaštvu na vrhu europske ljestvice, doista čovjek treba imati ozbiljnu dijagnozu da bi najavio rezanje mirovina. Ako već rečeni Budimir nema suosjećanja, trebao bi imati razboritosti. Da je ima, ne bi rekao kako su mirovine gospodarska rezerva, osim ako ne misli konačno ukinuti drugi mirovinski stup koji je „otet“ iz prvog mirovinskog stupa, pa bi time do 70 milijardi kuna bilo vraćeno u prvi mirovinski stup i državni proračun.

Ne, Budimir kaže kako će HDZ-ova vlada izdvojiti sve „socijalne mirovine“ iz državnog proračuna i to tako da svi oni koji nisu odradili potreban staž, ali imaju pravo na minimalnu starosnu mirovinu, moraju biti prebačeni u - socijalne slučajeve. Ne zna taj domoljub kako u Hrvatskoj nitko ne može u mirovinu ako nije odradio potreban staž, a to je po ZOMO 15 godina, osim ako HDZ ne misli uvesti uvjet od 40 godina radnog staža s uplaćenim doprinosima za sve, muškarce i žene, i to odmah!

Ne zna Budimir niti da u Hrvatskoj nema minimalne mirovine, ukinuta je, na žalost, pa imamo samo najnižu mirovinu, kao umnožak aktualne vrijednosti mirovine i godina radnog staža dotičnog ili dotične.

I veli on u ime HDZ-a da će se sve ostale, koji nisu „zaradili“ mirovine, a imaju bogatstvo, nekretnine i slično, proglasiti bogatima i oni neće dobivati mirovinu.

Pa kako HDZ voli pričati o pronatalitetnim politikama, pitamo što s majkama koje su zbog rađanja „poželjnih“ četvero djece stekle samo 15 ili 20 godina radnog staža? Hoće li im HDZ priznati ulogu majke-odgojiteljice ili će ih poslati u socijalu? Što s majkama koje ne uspijevaju zbog uspješno dereguliranog i fleksibiliziranog rada s radom na određeno i otkazima čim odu na bolovanje zbog djeteta ili na porodijski? Hoće li i one u socijalu? Hoće li u socijalu i branitelj jer tko im je kriv što su premladi otišli u obranu domovine?

I što je to po definiciji „odrađeni staž“, a što je „potreban staž“? Da li je to onaj staž koji je čovjek odradio da bi prema aktualnim zakonima stekao uvjete za mirovinu? Ili je to nekakav „puni“ staž, kategorija koja također ne postoji, pa bi to bio npr. 40 godina radnog staža i plaćenih doprinosa, a naš vrli domoljub bi sve to obračunao retroaktivno. Kakav Mrsić? On je mala beba prema Budimiru. Mrsić samo razdvaja mirovine po čudnim kriterijima, a Budimirovi kriteriji će biti jasni i transparentni. Nešto kao konačno rješenje za umirovljenike. (Jasna A. Petrović)

I Split protiv ekonomske zloupotrebe starijih osoba!

Javna kampanje Sindikata umirovljenika Hrvatske "Zaustavimo zloupotrebu starijih osoba!" započela je konferencijom za novinare održanoj 21. siječnja 2015. u Radničkom domu u Zagrebu. Ta se kampanja vodi na prijedlog i po projektu SUH-a u suradnji s Uredom Vlade RH za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

vimo ekonomsku zloupotrebu starijih!", koju je pred brojnim novinarima otvorila predsjednica Asja Tomin. Na press-konferenciji su predstavljeni edukativni video-film „Prevareni i poniženi“ s primjerima prijevара starijih osoba kroz institute dosmrtnog i doživotno uzdržavanja iskorištavanja iz života, te informativni letak. Predstavnici svih relevantnih

Nakon devet godina rada pravnog i psihološkog savjetovališta SUH-a, postalo je nesporno kako je velik broj starijih osoba postao žrtvama ekonomskog nasilja i zloupotrebe, utoliko više što su starije osobe većinski vlasnici nekretnina. Počevši od 2006. godine kad je iz posve neopravdanih razloga u Hrvatskoj uveden institut dosmrtnog uzdržavanja, otimačina od starijih, osobito u okviru obitelji, ali i u neposrednoj povezanosti s institucijama i djelatnostima sustava (najčešće pravna, socijalna i zdravstvena struka) otvoren je neslužbeni lov na nekretnine starijih i otimačina je postala svakodnevna praksa bez odgovarajuće zaštite.

SUH je, ocijenivši kako je neophodno obavijestiti javnost o neprihvatljivosti nasilja i diskriminacije starijih osoba, te unaprijediti suradnju organizacija civilnog društva i državnih institucija na nacionalnoj i na lokalnim sredinama, s ciljem zaustavljanja ovog svojevrsnog lešinarstva, pokrenuo javnu kampanju u okviru koje organizira i radionice za osposobljavanje volontera koji bi mogli biti starijim osobama pri ruci u takvim teškim odlukama. Nakon radionica za Grad Zagreba i Zagrebačku županiju, u Puli za Istarsku županiju te Osijek za Osječko-baranjsku županiju, javna kampanja je nastavljena u Splitu za aktiviste SUH-a iz Splitsko-dalmatinske županije.

► Niste sami, mi smo uz vas!

Splitska podružnica SUH-a je 1. travnja u restoranu "Bolero" održala promociju projekta "Zausta-

medija koji djeluju u gradu Splitu - HRT, Mreža TV, TV Jadran, Radio Split i Slobodna Dalmacija - pokazali su veliki interes za temu i kampanju. Bez medija ova kampanja bi bila neuspješna, jer se širenjem informacija ispunjava cilj projekta.

POGLEDAJTE VIDEO FILM „Prevareni i poniženi“, produciran u sklopu kampanje SUH-a „Zaustavimo zloupotrebu starijih osoba!“, distribuiran je volonterima koji su završili radionicu u Zagrebu (21. siječnja) i Puli (17. veljače), a dostavit će se i brojnim lokalnim TV stanicama. U filmu, koji je realiziran prema tekstu Jasne A. Petrović, a snimio ga je i režirao Damir Kantoci, prezentirani su i slučajevi zloporabe. Video uradak dostupan je na internetu svima zainteresiranima, a možete ga pogledati na web stranici SUH-a ili na sljedećem linku: <http://youtu.be/RgZfeQ6VkVA>

U sklopu kampanje su na TV Jadran u emisiji "Aktualno" novinarke Sandre Barčot sudjelovali članovi podružnice Split - predsjednica Odbora za socijalnu skrb Merica Ličina, član Predsjedništva Fridrih Moretti i polaznica radionice - savjetnica udruge Dalmatinski potrošač Nela Kovačević. U sat vremena trajanja emisije dali su slušateljima mnogo informacija, kako o projektu, tako i o radu Sindikata umirovljenika Hrvatske na nacionalnoj i splitskoj razini, a posebno o volonterskom radu. Predsjednica Podružnice SUH-a Split Asja Tomin i članica Predsjedništva Ružica Ljubekov sudjelo-

vale su u radijskoj emisiji "Zlatno doba" na HR-Radio Split, gdje su predstavile djelovanje svoje podružnice, SUH-a te projekta, s posebnim osvrtom na štetnosti ugovora o dosmrtnom uzdržavanju. Svima je ostala u pamćenju poruka: Niste sami, mi smo uz vas!

► Ukinimo dosmrtno uzdržavanje

Uvodno izlaganje je uspješno i zanimljivo izložio zamjenik predsjednice SUH-a Milan Tomičić, ujedno i voditelj Pravnog savjetovališta, podsjetivši ka-

ko je SUH još prije više od dvije godine započeo borbu protiv ekonomske zloupotrebe starijih, potaknut sve većim brojem prijava takvih slučajeva. Uz već poznate prijave zloupotreba putem pravnih oblika poput oporuke, darovnih, prodajnih i ugovora o doživotnom uzdržavanju, sve češće se pojavljuju primjeri zloupotreba kroz institut dosmrtnog uzdržavanja.

SUH je stoga 26. veljače 2013. uputio Ministarstvu pravosuđa inicijativu za izmjenu i dopunu Zakona o obaveznim odnosima, i to radi ukidanje instituta dosmrtnog uzdržavanja i pooštavanja uvjeta za sklapanje ugovora o doživotnom uzdržavanju. Sve prijedloge Ministarstvo je glatko odbio, no naknadnim lobiranjem SUH je pribavio

podršku za ukidanje dosmrtnog uzdržavanja od strane Ministarstva socijalne politike i mladih, te Pučke pravobraniteljice. Uslijedila je kampanja i široko animiranje javnosti, te se očekuje da će se konačno postići zakonske i systemske promjene, kako bi se zaštitilo starije. Mnogi s ugovorima o doživotnom uzdržavanju završe gladni, a oni s ugovorima o dosmrtnom uzdržavanju i kao beskućnici. K tome, ako su sklopili takve ugovore, stariji ne mogu ostvariti niti pravo na socijalnu pomoć.

► Interaktivne radionice - pun pogodak

U sklopu predstavljanja projekta u Splitu, kao okosnica kampanje, održana je i interaktivna radionica za 50 aktivista - volontera. Uz SUH-ovce iz Splita, sudjelovali su i savjetnica udruge Dalmatinski potrošač Nela Kovačević, predstavnik Crvenog križa Vjekoslav Aljinović, te predsjednik podružnice Vrgorac Miro Jović i članovi Predsjedništva podružnice Žrnovnica Dušan Čipčić i Marin Martin. Radionice su zamišljene kao svojevrsni trening za sudionike koji su po završetku dobili i uvjerenje koje ih ovlašćuje za daljnji rad na educiranju i informiranju starijih osoba na prepoznavanju i sprječavanju ekonomske zloupotrebe i drugih oblika nasilja starijih osoba.

Rad u radionicama podijeljen je u dvije cjeline, na pravni i psiho-socijalni blok. O pravnim aspektima projekta iscrpno je govorio g. Milan Tomičić. Na jasan i pristupačan način dotaknuo se mnogih pitanja vezanih uz tematiku, sa posebnim osvrtom na potpisivanje ugovora o darovanju i uzdržavanju i konkretnim savjetima o postupanju u svezi sa istima. No, upozorio je i na druge institute obveznog prava, npr. oporuku, ugovor o darovanju i sl.

► Što poduzeti?

Fridrih Moretti približio je volonterima najčešće oblike i posljedice zloupotrebe starijih osoba, te kako pružiti psihosocijalnu pomoć. U ovom dijelu slušali smo, ali i mnogo naučili o načinima prepoznavanja i najčešćima oblicima zlostavljanja, kao i o tome što se u tim i kakvim slučajevima može konkretno poduzeti.

Da su takve interaktivne radionice pun pogodak vidjelo se i iz iznimne zainteresiranosti i uključenosti sudionika u rad u grupama te simulacije. Naime, zadaci koji su postavljeni na način da se rješavaju konkretne sudbine ljudi izazvali su, na momente, prilično žustre rasprave, mnogo prijedloga i ideja.

„Radujemo se da smo postigli cilj ovim radionicama kako bismo pridonijeli poštivanju i zaštiti ljudskih prava u Hrvatskoj, osobito najugroženijih skupina umirovljenika. Ova tema je, nažalost, sve prisutnija u našem društvu, osobito uslijed recesije i rastućeg siromaštva. Cilj ovog projekta je osposobiti volontere, koji će nakon ove uspješne edukacije u radionicama, moći prepoznati i pomagati u slučajevima ekonomske, pa i ostalih zloupotreba starijih osoba“ - zaključila je Asja Tomin, naglasivši da je riječ o malom projektu za velike pobjede. (Asja Tomin/Ružica Ljubenković)

**Elektroničke usluge Zavoda
u sustavu e-Građani**

Elektroničke usluge HZMO-a dio su elektroničkih javnih usluga u okviru projekta e-Građani preko kojeg se omogućava pristup svim elektroničkim javnim uslugama na jednom mjestu, na internetskoj adresi sustava www.gov.hr.

Zavod poziva sve građane da u poslovnicama Financijske agencije (FINA) zatraže jedinstveni elektronički identitet.

Usluge dostupne na Korisničkim stranicama Zavoda www.mirovinsko.hr ili usluge e-Građani su:

- izdavanje elektroničkog zapisa o radnopravnom statusu
- provjera vjerodostojnosti izdanog elektroničkog zapisa
- pretkompletiranje podataka (putem tiskanice Obavijest o namjeri podnošenja zahtjeva za priznanje prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu, 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva za mirovinu)
- besplatni informativni izračun mirovine
- uvid u podatke o prijavama na osiguranje i odjavama s osiguranja
- uvid u podatke o stažu, plaći i osnovici koje je za pojedine godine prijavio poslodavac
- uvid u podatke o drugom dohotku na koji se plaća doprinos za mirovinsko osiguranje
- provjera OIB-a za umirovljenike HZMO-a
- Kalkulator doplatka za djecu
- dostava obavijesti u Osobni korisnički pretinac.

Korisnicima mirovinskog primanja kojima HZMO provodi ustegu iz mirovinskog primanja, a dodijeljeno im je korisničko ime i lozinka za e-Građane, omogućen je uvid u podatke o obračunatim ustegama iz mirovinskog primanja putem Osobnog korisničkog pretinca. Podaci sadrže ustegu iz Obavijesti o mirovinskim primanjima za

određeni mjesec razrađene prema vrsti i ukupnoj svoti ustega, mjesečnoj svoti ustega u kunama, nazivu pravne osobe ili imenu i prezimenu ovrhovoditelja/vjerovnika i broju računa te broju dokumenta.

Podsjećamo – važno je znati

- Zavod stalno podsjeća korisnike da staž ostvaren u inozemstvu mora potvrditi inozemni nositelj u državama s kojima je sklopljen ugovor o socijalnom osiguranju ili se primjenjuju uredbu EU-a o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti radi ispunjenja uvjeta staža potrebnog za stjecanje prava na mirovinu iz hrvatskog osiguranja i poziva ih da podnesu **Zahtjev za utvrđivanje razdoblja osiguranja navršenih u inozemstvu**.
- Razgovorni dani s predstavnicima *mirovinskog osiguranja R Srbije* održat će se 12. svibnja u Sisku i 13. svibnja u Zagrebu, a s predstavnicima *mirovinskog osiguranja R Slovenije* 27. svibnja u Zagrebu i 28. svibnja u Varaždinu. Prigodom održavanja razgovornih dana korisnici mogu i podnijeti Zahtjev za utvrđivanje razdoblja osiguranja navršenih u inozemstvu, a tiskanica je dostupna na internetskoj stranici Zavoda ili na šalterima u područnim službama/uredima i ispostavama Zavoda.
- Prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju Zavod je po službenoj dužnosti proveo postupak razdvajanja mirovina na dio mirovine koji je ostvaren na temelju posebnih propisa i na dio mirovine ostvaren na osnovi staža osiguranja koji je ostvaren prema općem propisu. **Ukupna svota mirovine nakon razdvajanja ostaje nepromijenjena te će se nastaviti isplaćivati kao jedinstvena svota.** Također je obavljeno i prevođenje invalidskih mirovina na starosne mirovine. Starosna mirovina određena je u istoj svoti kao i invalidska mirovina koja se korisnicima isplaćivala do sada, što znači da će se nastaviti isplaćivati u

istoj svoti, kao i sva ostala mirovinska primanja koja su ostvarivali uz mirovinu (zaštitni dodatak, naknada za tjelesno oštećenje i doplatka za pomoć i njegu). Važno je istaknuti da **postojeća rješenja o utvrđenom tjelesnom oštećenju (invaliditetu) ostaju nepromijenjena.**

- Ispostava Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u Zaboku na novoj je adresi, Ulica Matije Gupca 112, 49210 Zabok. Brojevi telefona Ispostave nepromijenjeni su - tel: 049/221-161, faks: 049/221-161.

U Narodnim novinama broj 38 od 3. travnja 2015. objavljene su odluke Upravnog vijeća Zavoda, i to:

- *Odluka o aktualnoj vrijednosti mirovine od 1. siječnja 2015. prema kojoj visina aktualne vrijednosti mirovine ostaje 60,92 kn*
- *Odluka o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža od 1. siječnja 2015., kojom najniža mirovina za jednu godinu mirovinskog staža od 1. siječnja 2015. ostaje 59,05 kn*
- *Odluka o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja od 1. siječnja 2015., kojom osnovica za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja, nastalog zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, od 1. siječnja ostaje 1.213,03 kn.*

Također je objavljena i *Odluka o visini najniže mirovine hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata za godinu 2015. koja od 1. siječnja iznosi 2.489,85 kn mjesečno, Odluka o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za godinu 2014. te Odluka o faktoru osnovne mirovine od 1. siječnja 2015. koji iznosi 0,75.*

KORISNICI MIROVINA - u travnju 2015.

VRSTE MIROVINA	UKUPAN BROJ KORISNIKA	PROSJEČNE SVOTE MIROVINA
Prema Zakonu o mirovinskom osiguranju - ZOMO		
Starosna mirovina	504 807	2.469,24 kn
Starosna mirovina za dugogodišnje osiguranike - čl. 35. ZOMO	6 325	3.435,22 kn
Starosna mirovina prevedena iz invalidske - čl. 58. ZOMO *	86 558	2.149,46 kn
Prijevremena starosna mirovina	163 443	2.328,26 kn
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36. ZOMO	35	2.757,70 kn
Invalidska mirovina **	140 696	1.846,81 kn
Obiteljska mirovina	231 011	1.881,85 kn
UKUPNO - ZOMO	1 132 875	2.232,79 kn
Prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba - DVO, PS, OSO		
Starosna	3 603	4.156,45 kn
Invalidska	8 844	3.215,72 kn
Obiteljska	797	3.546,14 kn
Ukupno	13 244	3.491,53 kn
Prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji - ZOPHBDR		
Najniža mirovina - čl. 31. st. 3. ZOPHBDR	562	2.459,47 kn
Invalidska	57 864	4.851,26 kn
Obiteljska	13 832	6.313,47 kn
Ukupno	72 258	5.112,56 kn
Prema Ugovoru između RH i BiH o suradnji na području prava stradalnika rata u BiH koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji - HVO		
Invalidska	6 272	2.779,82 kn
Obiteljska	606	3.045,55 kn
Ukupno	6 878	2.803,23 kn
SVEUKUPNO	1 225 255	2.419,43 kn

Prosječna mirovina umanjena je za porez, prirez i dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje.

* Primjena čl. 58. ZOMO-a (NN 157/2013).

** Smanjen broj korisnika invalidske mirovine zbog primjene čl. 58. ZOMO-a (NN 157/2013).

NAJVIŠA I NAJNIŽA MIROVINA u travnju 2015.	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA umanjena za porez i prirez
Najviša mirovina	1 627	6.096,01 kn
Najniža mirovina	207 588	1.416,13 kn
Korisnici mirovina - muškarci (45,68%)		559 694
Korisnici mirovina - žene (54,32%)		665 561
Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika		1 : 1,14
Udio ukupnog broja korisnika mirovina s mirovinskim stažem od 40 godina i više u ukupnom broju korisnika mirovina - ZOMO		13,65%
Udio broja korisnika starosnih mirovina s mirovinskim stažem od 40 godina i više u ukupnom broju korisnika mirovina - ZOMO		19,16%
Prosječan mirovinski staž za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO		30 godina
Prosječna dob za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO		70 godina
Potrebna sredstva za isplatu mirovina i mirovinskih primanja		3.052.000.000 kn

Od obrade mirovina za ožujak 2015. (isplata u travnju 2015.) zbog nedostavljenog OIB-a HZMO-u (Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, NN br. 112/2013) obustavljena je isplata mirovine za 2 489 korisnika (59 korisnika mirovine s prebivalištem u RH i 2 430 u inozemstvu).

NAKLADNIK: HZMO - Središnja služba
UREDUJE: Odjel za odnose s javnošću
A. Mihanovića 3, 10 000 Zagreb

www.mirovinsko.hr
e-mail: urednistvo@mirovinsko.hr
fax: 01/4595-168

Za nakladnika:
Srećko Vuković

Uređuje i grafički priprema:
Odjel za odnose s javnošću

INFO TELEFONI: +385 1 45 95 011 (radnim danom od 8 do 16 sati) i **+385 1 45 95 022** (radnim danom od 8 do 16 sati)

Vodič obveznog zdravstvenog osiguranja

PRIOLOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE U SVIBNJU 2015.

OSTVARIVANJE PRAVA NA DENTALNU ZDRAVSTVENU ZAŠTITU

Uvod

Pravo osiguranih osoba Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: HZZO) na dentalnu zdravstvenu zaštitu, koja se ostvaruje u okviru prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja te uvjeti i način ostvarivanja te zdravstvene zaštite uređuje Pravilnik o dentalnoj zdravstvenoj zaštiti iz obveznog zdravstvenog osiguranja ("Narodne novine", broj 146/13., 160/13., 34/14. i 66/14. - u daljnjem tekstu Pravilnik).

Dentalna zdravstvena zaštita obuhvaća:

- preventivnu i kurativnu dentalnu zdravstvenu zaštitu
- prava na dentalna pomagala.

Osigurana osoba ostvaruje dentalnu zdravstvenu zaštitu, uključujući i dentalnu protetiku kod izabranog doktora dentalne medicine primarne zdravstvene zaštite.

Specijalističko-konzilijarnu dentalnu zdravstvenu zaštitu kao i zdravstvenu zaštitu u djelatnosti ortodontije ostvaruje se kod odgovarajućeg doktora specijaliste dentalne medicine na osnovi uputnice izabranog doktora dentalne medicine u zdravstvenim ustanovama i kod zdravstvenih radnika privatne prakse koji imaju sklopljen ugovor sa HZZO-om o provođenju dentalne zdravstvene zaštite.

Pravo na dentalna pomagala koja su utvrđena Popisom dentalnih pomagala i ortodontske naprave koje su utvrđene Popisom ortodontskih naprava, a koji popisi su sastavni dio Pravilnika, osigurana osoba ostvaruje na osnovi medicinske indikacije utvrđene za svako pojedino pomagalo, odnosno napravu u skladu

Pravilnikom te odgovarajuće medicinske dokumentacije kojom se dokazuju te indikacije.

Sudjelovanje u troškovima dentalnih pomagala

Osigurana osoba obvezna je sudjelovati u dijelu troškova dentalnog pomagala u visini 20% pune cijene pomagala.

Propisani postotak sudjelovanja za dentalna pomagala utvrđuje se na ukupnu cijenu pomagala ostvarenih na osnovi jedne tiskanice potvrde o pomagalu. Dakle ako se na tiskanici potvrde o dentalnim pomagalima propisuje više vrsta dentalnih pomagala (krunice i proteza) plaća se sudjelovanje na ukupan iznos za sva propisana dentalna pomagala.

Iznimno, osigurane osobe - djeca do navršene 18. godine života i osigurane osobe - djeca iz članka 12. stavka 2. i 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (osigurane osobe - djeca osiguranika potpuno i trajno nesposobna za samostalni život i rad osigurani kao članovi obitelji

osiguranika), osigurane osobe iz članka 15. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (osigurane osobe obvezno zdravstveno osigurane kao osobe nesposobne za samostalni život i rad koje nemaju sredstava za uzdržavanje) te osigurane osobe kojima se pomagalo propisuje u vezi liječenja zbog priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti, nisu obvezne sudjelovati u dijelu troškova pomagala.

Iznos sudjelovanja osigurane osobe ne smije za dentalna pomagala osiguranih osoba od 18. do 65. godina starosti iznositi manje od 30,07% proračunske osnovice (1.000,00 kuna), odnosno osiguranih osoba starijih od 65 godina manje od 15,03 % proračunske osnovice (500,00 kuna), neovisno o tome koliko bi iznosilo 20% pune cijene pomagala.

Ako bi iznos ukupne cijene pomagala po jednoj tiskanici potvrde o pomagalu iznosio manje od iznosa propisanih proračunskih osnovica, osigurana osoba je obvezna platiti ukupnu cijenu pomagala.

Košarica dentalnih usluga HZZO-a (standard)

U ovom prilogu obrađuje se standard prava u dentalnoj medicini, odnosno vrsta postupaka te dentalnih pomagala za osigurane osobe HZZO-a **iznad 65. godina života**.

1. Dentalna zdravstvena zaštita (preventivna i kurativna)

DTP »nulte« razine – PREVENTIVA – sve osigurane osobe

Šifra postupka	Vrsta postupka
DM203	Provjera higijena usta, motiviranje i davanje uputa za održavanje higijene usta (5 min). Savjetovanje, motiviranje bolesnika, uz obvezno pokazivanje i vježbanje tehnike pravilna čišćenja zuba

DTP »nulte« razine – KURATIVA – sve osigurane osobe

Šifra postupka	Vrsta postupka
DM002	Pregled bolesnika (prvi)
DM003	Ponovni pregled (recall) bolesnika
DM004	Pregled akutnog bolesnika
DM005	Pregled akutnog bolesnika izvan redovitog dnevnog radnog vremena
DM006	Davanje uputa bolesniku i upoznavanje bolesnika s učinkom dentalnih usluga
DM400	Liječenje parodontnog apscesa (obuhvaća lijek, ispiranje rane i drenaža)
DM401	Incizija apscesa u ustima s drenažom

Iz sadržaja:

Ostvarivanje
prava na dentalnu
zdravstvenu
zaštitu
I. dio

Iznos sudjelovanja osigurane osobe ne smije za dentalna pomagala osiguranih osoba od 18. do 65. godina starosti iznositi manje od 1.000,00 kuna, odnosno osiguranih osoba starijih od 65 godina manje od 500,00 kuna, neovisno o tome koliko bi iznosilo 20% pune cijene pomagala

DM402	Trepanacija apikalnog djela (ispiranje i drenaža nisu uključeni)
DM403	Kontrola rane
DM404	Ispiranje rane apscesa, uključivši kontrolu rane
DM405	Postavljanje promjena drenaže ili tampona, uključivo sa kontrolom rane
DM406	Zaustavljanje naknadnog krvarenja. Uključuje šave i/ili postavljanje tampona
DM407	Skidanje šavova
DM408	Higijena rane
DM421	Trepanacija, ekstirpacija pulpe i prva priprema korijenskih kanala

DTP I. razine – PREVENTIVA – osigurane osobe starije od 18 godina

Šifra postupka	Vrsta postupka
DM200	Ispitivanje vitaliteta jednog ili više zuba uz kontrolni test
DM201	Desenzibilacija osjetljivih zubnih vratova, po zubu
DM202	Manji brusni ispravci po zubu
DM204	Odstranjivanje mekih i tvrdih zubnih naslaga (po kvadrantu) strojem ili ručno)
DM205	Odstranjivanje odstojećih ispuna po površini zuba
DM207	Uklanjanje plaka sa zuba
DM208	Sustavno subgingivalno skidanje zubnog kamenca i poliranje korijena (po sektantu – ručno)
DM209	Skidanje previsokih ispuna, po površini zuba

DTP I. razine – KURATIVA – sve osigurane osobe

Šifra postupka	Vrsta postupka
DM409	Neizravno prekrivanje
DM410	Izravno prekrivanje
DM411	Vitalna amputacija
DM412	Devitalizacija pastom
DM413	Čišćenje korijenskog kanala i primjena lijeka u kanalu. Jedan (1) kanal
DM414	Čišćenje korijenskog kanala i primjena lijeka u kanalu. Dva (2) kanala
DM415	Čišćenje korijenskog kanala i primjena lijeka u kanalu. Tri (3) kanala
DM416	Čišćenje korijenskog kanala i primjena lijeka u kanalu. Četiri (4) kanala i više
DM417	Priprema i punjenje korijenskog kanala – 1 kanal
DM418	Priprema i punjenje korijenskog kanala 2 kanala
DM419	Priprema i punjenje korijenskog kanala tri (3) kanala
DM420	Priprema i punjenje korijenskog kanala 4 i više kanala
DM464	Vađenje starih punjenja iz korijenskog (1) kanala
DM423	Vađenje starih punjenja iz korijenskog 2 kanala
DM424	Vađenje starih punjenja iz korijenskog 3 kanala
DM425	Vađenje starih punjenja iz korijenskog 4 i više kanala

DM426	Privremeno zatvaranje – privremeni ispun
DM427	Cementni ispun na 1 plohi
DM428	Cementni ispun na više ploha
DM429	Amalgamski ispun – jedna ploha, trajni zub
DM430	Amalgamski ispun – na dvjema plohama
DM431	Amalgamski ispun – na trima plohama
DM432	Amalgamski ispun – svaka dodatna ploha u istom posjetu
DM433	Poliranje amalgamskih ispuna
DM434	Preoblikovanje starih ispuna ponovno poliranje po ispunu (samo jednom godišnje)
DM435	Ispun kompozitni na jednoj površini (sjekutići i ocnjaci)
DM436	Ispun kompozitni dvoplošni
DM437	Ispun kompozitni troplošni
DM438	Ispun kompozitni – svaka dodatna površina u istom posjetu
DM439	Ispun kompozitni – dogradnja incizijskog kuta zuba – IV razred po BLACKU
DM440	Poliranje kompozitnih ispuna
DM441	Jetkanje cakline i nanošenje veziva (bonding)
DM442	Lokalna (infiltracijska) anestezija
DM443	Lokalna (provodna) anestezija
DM444	Površinska anestezija (spray)
DM445	Vađenje jednokorijenskog zuba
DM446	Vađenje višekorijenskog zuba
DM447	Ekstrakcija zuba sa separacijom
DM448	Liječenje teškog nicanja umnjaka (uključuje cirkumciziju gingive)
DM449	Liječenje komplikacija nakon vađenja (alveolitis, bol, otvoren sinus)
DM450	Komplicirano vađenje zuba (uključuje vađenje zuba kod rizičnih bolesnika)
DM451	Sanacija kod ozljede mekog tkiva uslijed traume
DM452	Kontrola pomičnosti traumatiziranog zuba
DM453	Mjerenje vitaliteta traumatiziranog zuba
DM454	Repozicija luksiranog ili izbijenog zuba
DM455	Imobilizacija zuba (kompozitom ili šinom) – po kvadrantu
DM456	Vađenje fragmenata slomljenog ili zaostalog korijena zuba (radix relicta)
DM457	Mortalna amputacija (trajni zub)
DM458	Liječenje desni ili bolesti usne šupljine po posjeti

Standardni materijali za ispune u dentalnoj zdravstvenoj zaštiti u obveznom zdravstvenom osiguranju su:

- amalgamski ispun u području premolara i molara
- kompozitni ispun u interkaninom sektoru 3-3.

2. Dentalna zdravstvena zaštita - protetika

U okviru dentalne zdravstvene zaštite u dijelu protetike osigurana osoba iznad 65 godina života ima pravo na sljedeća pomagala:

a) zubne krunice:

- metalne jednodijelne lijevane krunice kao samostalne krunice u području kutnjaka
- metalne jednodijelne lijevane krunice kao nosač retencijske veze proteze u području kutnjaka
- metalne jednodijelne lijevane modificirane krunice kao nosač retencijske veze proteze u području kutnjaka
- fasetirane krunice kao samostalne krunice u području prednjih zuba zaključno do drugog pretkutnjaka
- fasetirane krunice kao nosač retencijske veze proteze u području prednjih zuba zaključno do drugog pretkutnjaka
- modificirane fasetirane krunice kao nosač retencijske veze proteze u području prednjih zuba zaključno do drugog pretkutnjaka

b) lijevane nadogradnje na zubima pri izradi krunica kada kruna zuba služi kao krunica odnosno kao nosač retencijske veze proteze

c) pomične proteze:

- totalne akrilatne zubne proteze
- totalne zubne proteze s metalnom bazom
- djelomične akrilatne zubne proteze (s bazom do 4, do 10 i preko 10 elemenata)
- djelomične metalne lijevane proteze

d) popravke proteza:

- reparature proteza
- podlaganje proteza.

Također osigurane osobe imaju pravo na resekcijnske proteze, epiteze, opturatore, udlage, akrilatnu griznu ploču (palatinalnu i mandibularnu).

Iznimno, osigurana osoba ima pravo, zbog teških kongenitalnih anomalija (rascjep čeljusti i nepca, otvoreni zagriz, maksilarni i mandibularni prognatizam) i traume zubi i čeljusti ostvariti pravo i na veći broj zubnih krunica nego što je to utvrđeno u Popisu dentalnih pomagala, koji je sastavni dio Pravilnika.

Zubne krunice odobravaju se u slučaju:

1. ako je razorena kruna zuba, a za sanaciju nije dovoljan samo ispun
2. kad je zub nosač retencijske ili stabilizacijske veze pomične proteze.

Fasetiranu krunicu kao samostalnu krunicu ili kao retencijsku vezu pomične proteze odobrava se do drugog pretkutnjaka obje čeljusti, uključujući drugi pretkutnjak u obje čeljusti.

Metalnu jednodijelnu lijevanu krunicu kao samostalnu krunicu ili kao nosač retencijske veze pomične proteze odobrava se u području kutnjaka obje čeljusti.

Modificiranu jednodijelnu lijevanu krunicu odobrava se u području kutnjaka obje čeljusti, isključivo kada je zub nosač retencijske ili stabilizacijske veze metalne lijevane proteze.

Modificiranu fasetiranu krunicu odobrava se u području prednjih zuba zaključno do drugog pretkutnjaka obje čeljusti, isključivo kada je zub nosač retencijske ili stabilizacijske veze metalne lijevane proteze.

Osigurana osoba iznad 65. godine života ima **pravo na lijevanu nadogradnju zuba** kada kruna zuba služi kao krunica, odnosno kao nosač retencijske veze pomične proteze. Pri izradi lijevane nadogradnje odobrava se u svakoj čeljusti najviše 2 lijevane nadogradnje, a pri izradi krunica odobrava se najviše 2 elementa u svakoj čeljusti. Broj elemenata pri izradi krunica ne uključuje lijevane nadogradnje.

U slučaju da se kod osigurane osobe izrađuju krunice i pomična proteza u jednoj čeljusti (**kombinirani rad**) odobrava se pomičnu protezu i najviše 2 krunice kao nosače retencijskih veza.

Resekcijsku protezu, epitezu i opturator izrađuje se osiguranoj osobi kao samostalno ili dodatno dentalno pomagalo ako je oštećeno koštano ili meko tkivo.

Fiksna udlaga odobrava se osiguranoj osobi u koje je parodontopatija napredovala te je potrebna stabilizacija zuba, za fiksaciju čeljusti kod prijeloma u području čeljusti, kod izbijanja zubi iz čeljusti i za zaštitu zubi prilikom zračenja.

Nagrizna udlaga odobrava se u svrhu dijagnostike i liječenja bolesti stomatognatog sustava.

Akrilatna grizna ploča (palatinalna i mandibularna) odobrava se osiguranoj osobi nakon terapijskog postupka vestibuloplastike sa ciljem zadržavanja poslije operativnog stanja i kod terapije otvorenog sinusa.

Akrilatna grizna ploča u inicijalnoj protetskoj terapiji (maksilarna i mandibularna) odobrava se osiguranoj osobi u terapijskom postupku liječenja disfunkcija stomatognatog sustava (poremećaji okluzije, funkcije čeljusnog zgloba i žvačnih mišića) radi vraćanja normalnih među čeljusnih odnosa, uspostavljanja normalnih intrakapsularnih odnosa, terapiju boli i zvukova u zglobovima te vraćanja normalne funkcije žvačnih mišića bez ograničavanja pokreta.

Materijali za izradu dentalnih pomagala

Dentalna pomagala propisana Pravilnikom izrađuju se od sljedećih materijala:

1. krunice - iz neplemenite (dentalni čelik), poluplemenite (paladij srebrne) i plemenite (zlatne i platin zlatne) slitine
2. krunice i fasete na metalnim krunicama - iz mikrofilnih kompozita
3. totalne zubne proteze - iz akrilata, iz akrilata i kobalt-kromove slitine
4. djelomične metalne lijevane proteze - iz kobalt-kromove slitine i akrilata
5. djelomične akrilatne zubne proteze - iz akrilata
6. totalne metalne lijevane proteze - iz kobalt-kromove slitine i akrilata

Osigurana osoba u cijelosti snosi troškove kobalt-kromovih slitina koje su utrošene za izradu lijevane metalne proteze i isti nisu uključeni u cijenu lijevane proteze iz Popisa dentalnih pomagala.

Osigurana osoba u cijelosti snosi troškove neplemenite, poluplemenitih i plemenitih slitina utrošenih za izradu krunica i lijevanih nadogradnji u slučaju kada ostvaruje pravo na navedena dentalna pomagala i isti nisu uključeni u cijenu dentalnih pomagala iz Popisa dentalnih pomagala.

Troškove materijala pri izradi kirurško-protetskih naprava (resekcijnska proteza, opturatorska, epiteza) snosi u cijelosti HZZO i isti su uključeni u cijenu pomagala iz Popisa dentalnih pomagala, a troškove neplemenite, poluplemenitih i plemenitih slitina osigurana osoba u cijelosti snosi sama.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje - Direkcija
Margaretska 3, 10000 ZAGREB

www.hzzo.hr

Za nakladnika: ravnateljica Tatjana Prenda Trupeć, mag. ing. el. MBA
Urednice priloga: Jasenka Pap, dipl. iur., Nevenka Mirković, dipl.iur.

BESPLATNI TELEFONSKI BROJEVI

za informacije obveznog zdravstvenog osiguranja: 0800 7979
za informacije dopunskog zdravstvenog osiguranja: 0800 7989

U idućem broju priloga Glasilu objavit ćemo cjeloviti Popis dentalnih pomagala

Je li pametno podijeliti imovinu za života?

Nikad nemojte potpisati ugovor o dosmrtnom uzdržavanju, ali ostavite mogućnost potpisivanja ugovora o ustupu dijela ili cijele imovine svojim zakonskim nasljednicima još za života, jer vam daje veću sigurnost

Piše: Milan Tomičić,
dipl. iur.

Pripadnici naše populacije, a i druge osobe, često su u dilemi kako rasporediti svoju imovinu za slučaj smrti. Da li to učiniti oporukom ili prepustiti zakonskom propisu da putem nasljednih redova riješi pitanje nasljeđivanja među zakonskim nasljednicima? Ili samo s jednim od nasljednika ili s nekom drugom osobom sklopiti ugovor o doživotnom uzdržavanju, pa time isključiti sve ostale moguće nasljednike?

Nekad su potomci u svadi, pa je bolje ne ostaviti im da se sukobljavaju i nakon smrti roditelja. Možda su toliko različitih imovinskih prilika, pa ih roditelj želi učiniti „jednakijima“. Mogu potomci biti nemarni, pa ni ne skrbiti ili posjećivati roditelja. Možda samo jedan potomak brine o roditelju, a drugi mirno čeka svoj dio nasljeđa... Ili, jedan potomak radi dobivanja kredita treba imati imovinu na svoje ime, kako bi se mogla upisati hipoteka, a roditelj mu želi pomoći. Da li je onda bolje potpisati ugovor o dosmrtnom uzdržavanju ili o ustupu i raspodjeli imovine za života?

Zbog neupućenosti neki ugovorom ostavljaju u nasljeđe svoju imovinu, vjerujući da su time definitivno riješili pitanje nasljeđivanja svoje imovine, a neki čak i trguju sa budućim nasljedstvom ne znajući da su takva raspolaganja sa nasljedstvom pravno ništetna, te da ne proizvode nikakve pravne učinke.

Dvostran pravni posao

Međutim, u hrvatskom nasljedno-pravnom sustavu postoji mogućnost da svojom imovinom raspoložete kao ostavinom još za svoga života, i to sklapanjem ugovora koji se naziva **ugovor o ustupu i raspodjeli imovine za života**. Kako i naziv kaže, tim ugovorom ostavitelj može još za života ustupiti i razdijeliti svoju imovinu svojoj djeci i ostalim potomcima. Naime, takav je ugovor dvostrano obvezan ili dvostran pravni posao koji zaključuju isključivo potomci, bračni ili izvanbračni drug s ustupiteljem. Još za života ustupitelj ustupa besplatno svoju imovinu koju ima u momentu zaključenja ugovora ili moguće uz kakvu obvezu, teret ili zadržavanje kakvih prava, ili pak dio svoje imovine.

Bitan uvjet za valjanost takvog ugovora jest da se s njime **suglase sva djeca** i ostali potomci ustupitelja koji su po zakonu pozvani na nasljeđivanje ili drugi zakonski nasljednici (npr. unuci iza preminulog potomka, ali i bračni ili izvanbračni partneri). Uz to, ugovor mora biti sastavljen u pisanom obliku i mora biti ovjeren od suca nadležnog suda ili sastavljen u obliku javnobilježničkog akta te potvrđen (solemniziran) po javnom bilježniku.

Ustupom i raspodjelom može biti obuhvaćena samo imovina koja postoji u vrijeme sklapanja ugovora, **cjelokupna ili samo jedan dio**. Ništavna je odredba ugovora, kojom se utvrđuje kako će se rasporediti imovina koja se zatekne u ostaviteljevoj ostavini.

Renta ili uzdržavanje

Važno je istaknuti da ostavinu **nakon smrti ustupitelja čine samo one stvari i prava koja nisu**

obuhvaćena ugovorom. Moguće je da se nakon sklapanja ugovora o ustupu imovine za života, ustupitelju rodi dijete koje nije obuhvaćeno ugovorom, ili se pojavi nasljednik koji je bio proglašen nestalim ili umrlim, kao i u slučaju da se netko od nasljednika nije suglasio da ustupom i raspodjelom imovine. U tom slučaju ustupljena imovina ima se smatrati darom, te će se nakon smrti ustupitelja sa njome postupati kao darovima učinjenim nasljednicima.

Ustupitelj može ustupom i raspodjelom imovine obuhvatiti i svog bračnog druga i tada je potrebno da se bračni drug suglasi sa ustupom i raspodjelom imovine. Ukoliko se bračni drug ne suglasi sa ustupom, zadržava pravo na nužni dio imovine.

Međutim, važno je još upozoriti da predak kao ustupitelj može odrediti za sebe, ili svoga bračnog druga, ili za koju drugu osobu neku osobnu služnost, ili stvarni teret, ili ugovoriti doživotnu rentu u naravi, ili u novcu, ili doživotno uzdržavanje ili kakvu drugu naknadu. Dakle, dio ili cijela imovina se može raspodijeliti među nasljednicima, ali i zadržati npr. pravo plodouživanja dijela imovine ili neku drugu pogodnost. Dobro je razmisliti o takvoj mogućnosti, jer je sigurnija od sklapanja ugovora o doživotnom uzdržavanju s trećom osobom.

Vrlo je korisno znati da ako je ustupitelj iza sebe ostavio dugova, potomci između kojih je ustupitelj razdijelio svoju imovinu, za razliku od nasljednika, ne odgovaraju za njegove dugove, osim ako nije što drugo određeno prilikom ustupa i raspodjele.

Moguć opoziv ugovora

Najposlije, ustupitelj ima pravo opozvati ugovor o ustupanju i raspodjeli glede određenog potomka ili bračnog druga i zahtijevati da mu vrati ono što je primio ustupom ili raspodjelom, ali samo ako su ispunjene pretpostavke pod kojima bi mogao opozvati i učinjeno mu darovanje.

Na primjer to može biti kod uskrate uzdržavanja, ili ako potomak nije vratio dugove trećoj osobi, a to je ugovoreno, ali svakako i u slučaju osiromašenja ustupitelja, grube nezahvalnosti obdarenika, zapravo potomka, bračnog druga koji su nešto dobili temeljem takvog ugovora. Opoziv ima pravne učinke samo prema onom potomku ili bračnom drugu na koga se odnosi, ali ne i na ostale ugovorne strane jer prema njima ugovor i dalje traje.

Treba na kraju kazati da ovakav ugovor o ustupu i raspodjeli imovine nije uobičajen u praksi. No, trebalo bi ga češće primjenjivati jer daje veću sigurnost i više mogućnosti ugovornim stranama nego ugovor o darovanju ili ugovor o dosmrtnom uzdržavanju (doživotnom uzdržavanju). To pogotovu što suugovornici u takvom poslu stječu imovinu odmah, još za života ustupitelja, što nije slučaj kod ugovora o doživotnom uzdržavanju.

Porezne oaze otimaju siromašnima

U srijedu 29. travnja, u okviru tradicionalnog susreta „Sindikati bez granica“, na graničnom prijelazu između Hrvatske i Slovenije u Obrežju, na kojem se svake godine susreću predstavnici Saveza samostalnih sindikata Hrvatske (SSSH) i Saveza slobodnih sindikata Slovenije (ZSSS), susreli su se i predstavnici umirovljeničkih sindikata susjednih zemalja, potpredsjednica SUH-a Biserka Budigam i tajnik SUS-a Miloš Mikolič.

Ove godine to su bili deveti tradicionalni susreti koji se održavaju temeljem Sporazuma o suradnji ZSSS i SSSH iz 1992. godine, te Povelje „Sindikati bez granica“ iz 2007. godine.

Susretu je prisustvovalo 14 predstavnika SSSH, koji su na graničnom prijelazu na slovenskoj strani vrlo srdačno dočekani uz darivanje crvenih karafila, simbola radničkih proslava 1. svibnja. Susret uvijek zabilježe TV kuće i radio stanice obje zemlje, a čelnici sindikata obično potpisuju zajedničku izjavu o jednom od zajedničkih im problema u EU, uz prigodne izjave za javnost.

Ove je godine to bila „Izjava o poreznoj pravednosti“. „U Europskoj uniji zbog utaje poreza, poreznih prijevara i izbjegavanja plaćanja poreza svake godine gubimo tisuću milijardi eura.

Utaja i izbjegavanje plaćanja poreza cvatu zbog nedostatka informacija o tijekovima kapitala i vlasnicima imovina na međunarodnoj razini...Dok je kapital globalan, pravila o oporezivanju su i dalje nacionalna... U 2013. godini obujam neprijavljene ili sive ekonomije u Europi iznosio je 18-19 posto bruto domaćeg proizvoda. U Hrvatskoj, prema nekim procjenama, udjel sive ekonomije u bruto domaćem proizvodu iznosi čak 30 posto, dok je u Sloveniji između 14 i 19 posto.

Temeljem istraživanja američkog ekonomista Jamesa S. Henryja u 2010. godini u poreznim oazama nalazilo se 52,9 milijardi dolara imovine iz Slovenije i 49,6 milijardi dolara iz Hrvatske. Svaki euro neplaćenog poreza oduzet je osnovnim uslugama kao što su zdravstvena zaštita i obrazovanje, te socijalnim pravima, naglašeno je u izjavi.

Zbog tih razloga će se ZSSS i SSSH aktivno uključiti u kampanju Europske konfederacije sindikata za poreznu pravednost.

Zajedničku su izjavu potpisali Dušan Semolič i Mladen Novosel, predsjednici sindikata s obje strane.

UMAG

Cvijetak od srca

U povodu Međunarodnog dana žena Podružnica SUH-a Umag priredila je za svoje članove tradicionalno druženje, koje je održano u Motovunu, a nazočilo je 107 članova.

Predsjednik Podružnice Anton Pertot pozdravio je učesnike, a prisutnim članicama je uputio čestitke od srca, te im, u znak pažnje i uz zahvalu za marljiv doprinos i trud koji su uložile tijekom svog radnog vijeka na radnim mjestima i u obiteljima, uručio mali cvijetak.

Druženje je nastavljeno uz domaću večeru, piće i ples. A kako bi se plesači mogli odmoriti, u pauzi je održana tombola. Iako zgodici nisu bili veliki, sretnim dobitnicima predstavljali su zadovoljstvo.

Za dobro raspoloženje pobrinuo se ugodan muzički duo koji je repertoarom mnoge vratio u neke mlade dane, ali se događalo da je „želja“ nadmašila „snage“. (Marija Pertot)

Protiv industrije pljačke

Popraćen velikim interesom i aktivnim sudjelovanjem tridesetak prisutnih, 24. travnja 2015. godine je u Podružnici SUH Novi Zagreb predstavljen projekt „Zaustavimo ekonomsku zloupotrebu starijih!“

Već neposredno nakon najave ovog predavanja, do organizatora su doprle reakcije koje su ukazivale na aktualnost teme i potrebu članstva da se o ovoj socijalnoj pojavi progovori stručno i edukativno.

Već u uvodu je predavač i član Predsjedništva SUH-a Hrvoje Dusper objasnio motive pokretanja ovakvog projekta, a nakon prikaza za tu svrhu napravljenog informativnog i edukativnog filma, osmišljenog i ostvarenog u krugu članova Središnjice SUH-a i pojedinačnih uloga stvarnih žrtava, razvila se sadržajna i poticajna rasprava.

Premda se područje Novog Zagreba pokazalo kao urbano mjesto u kojem dominiraju pojave obiteljskog imovinskog iskorištavanja i zloupotrebe starijih osoba, sa zanimanjem je popraćeno i izlaganje o ostalim oblicima patoloških i kriminogenih pojava koje se javljaju uz rješavanje egzistencije starijih osoba u kompenzaciji s njihovom nekretninom.

Prisutni su bili neugodno iznenađeni saznanjem

da se gotovo neprimjetno u našem okruženju razvila industrija pljačke i otuđenja stanova i druge imovine starijih osoba.

S odobravanjem je prihvaćen program SUH-a o načinu i oblicima borbe protiv ovakvih pojava; posebno je izraženo zadovoljstvo postojanjem pravnog savjetovišta SUH koje ovom promidžbenom kampanjom dobiva još snažniju podršku.

Kao što se i očekivalo, nakon predavanja su se obrađivali pojedinačni slučajevi gdje su naši članovi s težim i složenijim pravno vlasničkim statusima, upućeni na savjetovanje u ured gospodina Milana Tomičića, pravnog savjetnika i zamjenika predsjednice.

Opća je ocjena da je ovakav oblik edukativne komunikacije s članovima i građanima u cjelini, izrazito efikasan i djelotvoran te doprinosi prepoznatljivosti SUH-a i važnosti njegove društvene uloge.

S tim u vezi, s negodovanjem je prihvaćena informacija o negativnim stavovima pojedinih institucija kojima se, kao odgovarajućim resorima, SUH obratio s korisnim prijedlozima, između ostaloga i izmjenama zakonodavnih rješenja.

JOSIP JURAGA (1930.-2015.)

Znao dijeliti sreću

U osamdesetpetoj godini života 6. ožujka veliku obitelj SUH-a napustio je dugogodišnji član i predsjednik podružnice SUH-a Umag, Josip Juraga. Rodio se na Murteru i kao mladi učitelj došao na područje Bujštine. Zaljubio se u Istru i tu ostao do kraja svog života. Pamtit ćemo ga kao istaknutog učitelja, društveno političkog radnika, javne osobe, novinara, predsjednika SUH-a, a posebno kao sretnog, skrbnog i veselog supruga, oca i djeda.

U njegovim očima je do posljednjeg dana iskriilo sunce, a na usnama poigravao osmijeh. Sve nedaće podnosio je stojički. Nikada se nije žalio, možemo reći da je bio sretan čovjek, i tu sreću je znao dijeliti s obitelji, prijateljima i suradnicima. Radi toga nam je rastanak bio težak.

Sa cvijećem i zahvalnošću Predsjedništvo Podružnice SUH-a Umag oprostilo se tako od dragog i neprežaljenog prijatelja i čovjeka, čija dobrota i životna djela svima nama ostaju u trajnoj uspomeni.

SAMOBOR

Borba za dobrobit svakog člana

Godišnja skupština podružnice u Samoboru okupila je 16. travnja u restoranu Gradna stotinjak članova koji su očito željni takvih okupljanja. Podnoseći izvještaj o radu za proteklo razdoblje predsjednica Podružnice Vlatka Novosel je naglasila brojne poteškoće na koje nailaze. Na prvom mjestu tu je opadanje broja plaćajući članova, a s druge strane evidentan je porast očekivanja. I ona je izrazila nadu da će se gradske vlasti više zainteresirati za potporu radu udruge SUH-a u Samoboru, što joj je i potvrdio Juro Horvat, gradski pročelnik za društvene djelatnosti, naglasivši kako će aktivnosti udruge biti financijski bolje podržane.

Zamjenik predsjednice SUH-a Milan Tomičić je čestitao podružnici na kvalitetnom radu i naglasio kako je uvjeren da će se razvijati i dalje, kako bi pomogli članstvu i sve ugroženijoj populaciji umirovljenika.

Izdavač: Sindikat umirovljenika Hrvatske
Za izdavača: Jasna A. Petrović, glavna i odgovorna urednica

Uređuje: Uredništvo

Adresa Uredništva:

10 000 Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2/II.

Info: Telefon/faks: 01/4655 146; 01/4635 202

E-mail: suh@zg.t-com.hr; Web stranica: www.suh.hr

Grafički urednik: Nenad Pejušković

Tisak: GMG GRAF, Sesvete

Temeljem mišljenja Ministarstva kulture Republike Hrvatske br. 532-03-01/7-96-01 od 20. 2. 1996. Glasilo SUH-a je, kao proizvod iz članka 18. točka 13. Zakona o porezu na promet, oslobođen obveze plaćanja poreza na promet.

Cijena: 5 kn

Cjenik oglasnog prostora (glasilo SUH-a i web stranica www.suh.hr): za jednu stranicu 4.000 kn; za pola stranice 3.000 kn i za četvrtinu stranice 2.000 kn.

Tuga za „dobrom dušom“ podružnice

U organizaciji Podružnice SUH-a Centar održana je 16. ožujka tribina na kojoj su izlagale predsjednica SUH-a Jasna A. Petrović i potpredsjednica Bi-

serka Budigam. Desetak članova Predsjedništva vrlo je zainteresirano za problem ekonomske zloupotrebe starijih osoba, ali i općeniti trend siromašenja i

Ivan Rašić,
dobra duša

diskriminacije starijih. No najveći je šok u podružnici uslijedio jer nas je odjednom napustio čovjek koji je bio dobra duša Podružnice. Ivan Rašić je od onih ljudi koji su došli iz skromne Hercegovine i vlastitim je rukama i umom postigao mnogo. Već desetak godina je u Centru, uvijek spreman na svaki zadatak, pun života. Jedan od onih koji nikad ne propuste druženje, domjenak, ples ili izlet. Onaj koji među ljude unosi bezbrižnost, staloznost i optimizam. Uvijek je stizao iz svog elitnog kvarta - besprije-korno uređen, a zapravo je bio sam i bespomoćan. Ivan Rašić ostaje zabilježen u srcima članova. Napustio ih je, kažu, veliki čovjek sa skromnim srcem. (Nevenka Vrbanić)

DONJA LOMNICA

Zašto se ne udruže SUH i Matica?

Uzročju dobro posjećenog događaja, u Donjoj Lomnici je 26 travnja 2015. godine održana izvještajna skupština tamošnje Podružnice SUH. Već tradicionalno uspješno organizirano i sadržajno dobro pripremljeno, okupljanje aktivista SUH-a ovog područja bilo je u znaku uspješnog nastojanja da se iznese i prokomentira djelovanje između dvije skupštine.

Iznoseći detalje djelovanja i ispunjenja programa rada, predsjednica Dorica Mužek je naglasila da se aktivnost odvijala u područjima uobičajenim za SUH (izleti, briga o bolesnim i materijalno nezbrinutim članovima, suradnja sa zdravstvenim sustavom uz mjerenje tlaka, šećera, česta druženja i komunikacije s mjesnim društvenim čimbenicima); nisu nedostajali ni ambiciozniji programi, za koje je postojao entuzijazam, ali nisu ost-

vareni jer su ostali van dometa financijskih mogućnosti ove inače uspješne umirovljeničke sindikalne organizacije.

U raspravi o izvještaju predsjednice podružnice bile su naglašene ambiciozne poruke i prijedlozi za daljnji rad, a posebnu je pažnju izazvala izjava iz redova NO Podružnice o potrebi nalaženja modela jedinstvenog djelovanja Matice umirovljenika i SUH.

Obraćajući se skupu u ime predsjednice Jasne Petrović i Središnjice SUH, član Predsjedništva SUH-a Hrvoje Dusper je naveo kako je očito da će 155 članova podružnice nastaviti svoj rad uporno i uspješno, u suradnji s lokalnim strukturama.

O tome svjedoči i činjenica da su se na skupštinu odazvali čelnici i aktivisti lokalne samouprave, udruga i organizacija poput Udruge veterana Domovinskog ra-

ta, Lovačkog društva, DVD te udruge koja djeluje na prevenciji raka dojke. Takve suradne organizacije ukazuju i na priznati značaju donjolomničke organizacije koja je postala društveni čimbenik svoje zajednice.

Opisujući dosadašnje rezultate gotovo rovske borbe SUH-a na hrvatskoj društvenoj sceni, Dusper je ocrtao postojeće gospodarsko i socijalno stanje koje je upravo našu generaciju dovelo do najteže situacije u povijesti te naglasio potrebu još intenzivnije i sadržajnije uloge organiziranih snaga na području umirovljeničke populacije i pripadnika starije dobi.

Poseban ugođaj i atmosfera događaja proistekla je iz činjenice da se sve odvijalo u ambijentu novouređenog društvenog doma čija je obnova simbol zajedništva i stvaralačkih sposobnosti mještana Donje Lomnice.

Plesom protiv demencije

U travnju je dobar dio članova sindikalne podružnice Studentski grad odlučio od svojih skromnih mirovina dati doprinos Imunološkom zavodu kako bi osigurali opstanak i ostanak Imunološkog zavoda u rukama hrvatskih građana.

26. travnja članovi su posjetili NP „Krka“ u Šibensko-kninskoj županiji gdje su bili oduševljeni prirodnim ljepotama nacionalnog parka. Nakon obilaska Skradinskog buka i prezentacijskih sadržaja koji su obišli pješice, iskoristili su vrijeme kako bi pri po-

vratku svratili do Zadra i obišli stari dio grada. Vidjeli su Orlandov stup, obišli Trg pet bunara koji je nastao 1574. godine u vrijeme opsade od Turaka, te preko Narodnog trga, odakle započinje glavna zadarska ulica Kalelarga, nastavili šetnju pored katedrale „Sv. Stošije“ i crkve „Sv. Donata“ uz obalu do „morskih orgulja“ i „Pozdrava suncu“, što je pratilo lijepo vrijeme.

Jedanaest članica, ove podružnice, odazvalo se radionici koju su za odrasle osobe (50+) osmislile pedagoginja Iva Richtermoc, Tena Bošnjaković i njihovi volonteri povodom Dana plesa. Žene koje su podržale taj projekt i same su iskušale beneficije baletnog „klasa“, što im je omogućio Zagrebački plesni centar na Dan plesa 29. travnja. Učile su osnovne pozicije ruku i stopala te isprobale osnovne vježbe uz štap. Vježbe su prilagođene mogućnostima svakog polaznika. Baletni pokreti zahtijevaju pravilno držanje a pokreću sitne mišiće u tijelu koji se rijetko koriste te ih ojačavaju i pomažu muskulaturi tijela da ojača i time popravi držanje te smanji bolove u leđima i zglobovima.

Neka istraživanja pokazuju da je ples općenito odličan način za poboljšavanje pamćenja, jer vas tjera da pamtite pokrete koje morate ponoviti i tako sprječava odnosno usporava demenciju i razvoj Parkinsonove bolesti. Nadamo se da će projekt zaživjeti u rujnu, kako se planira, jer među članicama ima zainteresiranih. (Snježana Živčić)

VELIKA GORICA

Potrebna čvršća suradnja

Jedna od najvećih podružnica Zagrebačke županije je ona velikogorička, koja je 22. travnja u restoranu „Za Vašu dušu“ u Okuju održala godišnju skupštinu. Tradicionalno puna dvorana, koja je za tu zgodu primila više od 200 članova podružnice koji s pažnjom saslušali podnesena izvješća o radu te su bez iznimke sva i prihvatili. Posebno zadovoljstvo prisutnih izazvao je ambiciozan financijski plan čije ostvarenje ponajviše zavisi od financijske potpore lokalnih vlasti. Ta pomoć do sada nije izostajala, pa utoliko više čudi što se skupštini nije odazvao nitko od čelnika grada.

Milan Tomičić zamjenik predsjednice SUH-a, pozdravio je sve prisutne i izrazio zadovoljstvo brojem i radom članova. Pohvalio je i ambiciozan plan rada, što dokazuje da podružnica ne posustaje. Skupštini su se obratili i predstavnici drugih podružnica, naglašavajući potrebu za čvršćom suradnjom u Županiji te s Gradom Zagrebom. Skupština je završila uobičajenim druženjem, uz ples i glazbu.

GRANEŠINSKI NOVAKI

Program uspješno ostvaren

Godišnja izvještajna skupština u Podružnici SUH-a Granešinski Novaki uvijek je prigoda da se okupe i predstavnici drugih podružnica s kojim blisko surađuju, te da svi zajedno obavne i zabavniji dio posla. Tako je bilo i 14. ožujka kad je održana ovogodišnja izvještajna skupština.

Nakon usvojenog dnevnog reda i izvještaja verifikacijske komisije, prešlo se na iznošenje izvještaja o radu podružnice, što je vrlo zdušno obavila Vesna Turčin, a uslijedili su i izvještaji blagajnika i Nadzornog odbora. Ukratko, program je ostvaren gotovo u potpunosti, ali uz veliki napor, entuzijizam i elan predsjedništva Podružnice.

Nakon kratke i kvalitetne rasprave, prisutne su pozdravili i mnogi predsjednici susjednih udruga, a osobito iz podružnica SUH-a s kojima najčešće surađuju i to Miroševca, Oporovca, Podsljemena i Radničkog doma.

Na kraju je sve završilo u zabavnom tonu, uz domjenak, ples i pjesmu i obećanje da će raditi još bolje ove godine.

SUH i 2015. organizator proslave!

Sindikata umirovljenika Hrvatske, Podružnica Dugo Selo, Brckovljani i Rugvica ove je godine bila organizator, a Grad Dugo Selo pokrovitelj, prvosvibanjske proslave Međunarodnog praznika rada.

Oko tisuću posjetitelja u dugoselskom Parku grofova Draškovića u ime organizatora pozdravio je predsjednik Podružnice SUH-a Josip Sahor, a zamjenik predsjednice SUH-a Milan Tomičić govorio je o značaju rada sindikata i što je sve SUH u posljednje vrijeme svojim angažmanom postigao za umirovljenike, ali i radnike u Hrvatskoj.

U ime Grada Dugog Sela nazočne je pozdravio zamjenik gradonačelnika Pavo Jakovljević.

U bogatom kulturno umjetničkom programu nastupila je Limena glazba KUD-a Preporod, KUD Ogranak Seljačke sloge Lupoglav, KUD Preporod iz Dugog Sela, KUD Tančec iz Jalševca Nartskog, Dugoselske mažoretkinje, KUD August Cesarec te iz Brckovljana i KUD Posavka iz Oborova. Po završetku programa organizator se pobrinuo da uz pomoć pokrovitelja i donatora pripremi tradicionalni grah za sve posjetitelje.

SIKIREVCI

Tko ima više članova?

Godišnja skupština Podružnice SUH-a Sikirevci održana je 25. travnja u Jarugama. Zašto baš u Jarugama, tom graničarskom naselju? Zato što je čak 50-ak članova ove podružnice iz tog dijela općine. A kad dodamo da su članovi SUH-a iz Jaruga upravo dobili netom dovršenu općinsku dvoranu, jasno je zašto je izvještajna konferencija otišla - na bolje. Sala u Jarugama je bila dupkom puna ugostivši čak 180 članova, ali i brojni ugledni gosti iz općine Sikirevci na čelu s načelnikom Ivanom Benakovićem.

Nakon poduljeg izvješća predsjednika Podružnice Sikirevci Stjepana Rakitića, koji je bez lažne skromnosti mogao reći da je rad obavljen uz najviše ocjene. Kolega Petar Lešić iz SUH-a Slavonski Šamac je nakon toga rekao kako njihova podružnica ipak ima nekoliko članova više, pa je to simpatično „nadmetanje“ izazvalo puno smijeha i pljeska.

Nazočne na Skupštini je u ime Predsjedništva SUH-a pozdravio Milan Tomičić i prenio zadovoljstvo što prisustvuje takvom skupu, jer rad i aktivnost ne samo Sikirevaca, već i drugih podružnica u Brodsko-posavskoj županiji postaje inspiracijom za podružnice u drugim krajevima Hrvatske. Na kraju, kad su usvojena izvješća, predsjednik Rakitić je pozvao na skroman domjenak koji su priredili članovi i članice Podružnice. No, kako je riječ o slavonskim delicijama, može se pouzdano reći da domjenak nije bio ni najmanje skroman!

KRAŠ - ZAGREB

Šutnja koja traje

Svaj redovni mjesečni sastanak 5. svibnja članovi Podružnice Kraš iskoristili su za održavanje tribine kao sastavnog dijela Projekta SUH-a „Zaustavimo ekonomsku zloupotrebu starijih“, koji je prezentirala Biserka Budigam.

Na početku je prikazan film koji je zapravo video sažetak projekta i u kojem su ispričani autentični slučajevi koji i jesu potakli SUH na pokretanje kampanje. Svi su u tišini pogledali film, ali su nastavili šutjeti i nekoliko minuta nakon završetka. Jedan gotovo nečujni uzdah, kao da je bio doista odgovor na doživljeno. Druga je gospođa tek prokomentirala: „Strašno“.

U predavanju su naglašeni najčešći oblici „financijaške“ i materijalne zloupotrebe potpisivanjem ugovora o dosmrtnom ili doživotnom uzdržavanju. Naglašeni su i razni oblici psihičkog zlostavljanja kao posljedice gubljenja imovine i ovisnosti o davatelju uzdržavanja. Tribina je završila postavljanjem brojnih pitanja, a uslijedila je redovita rasprava o zadacima i aktivnostima Podružnice.

Prim.dr. Peter Brinar

Dragi umirovljenici, funkcionalna sposobnost aktivnog 70-godišnjaka može biti toliko očuvana, da se ne mora razlikovati od funkcionalne sposobnosti 55-godišnjaka! Zbog toga barem dva puta pročitajte preporuke Hrvatskog društva za gerontologiju i gerijatriju Hrvatskog liječničkog zbora i Centra za zdravstvenu gerontologiju Zavoda za javno zdravstvo „Andrija Štampar“. Siguran sam da ćete se pridržavanjem navedenih uputa dovesti u stanje ugodnog fiziološkog starenja u vašoj trećoj životnoj dobi, odnosno do kvalitetnijeg života!

Sve što želite znati, pitajte na e-mail: peter.brinar@zg.t-com.hr

Vaš doktor,
prim. mr.sc.dr. Peter Brinar

14 uputa za aktivno zdravo produktivno starenje

Starost nije bolest nego normalna fiziološka pojava. Sigurna budućnost svakog čovjeka ovisna o genomu starenja i primjeni pozitivnog zdravstvenog ponašanja tijekom starenja:

1. Stalna tjelesna aktivnost od mladosti do duboke starosti uključuje svakodnevne vježbe disanja, kao i vježbe mišića dna zdjelice zbog sprječavanja nevoljnog mokrenja. „Život je kretanje, kretanje je život“.

2. Stalna psihička aktivnost odnosi se na doživotno učenje i stjecanje novih vještina i znanja i iznimno je važna aktivnost osoba treće životne dobi. Smatra se jednim od najbitnijih čimbenika prevencije Alzheimerove bolesti.

ZDRAVSTVENI TURIZAM

Smijeh protiv bolesti starenja

3. Pravilna prehrana za starije od 65 godina je restriksijska po kalorijskoj vrijednosti što znači da se ne preporučuje veći unos od 1500 kalorija, obzirom na smanjenje bazalnog metabolizma u starijih osoba. Pravilna prehrana uključuje redovno konzumiranje svježeg povrća i voća, ribe, bijelog mesa peradi bez kože, ali i smanjeni unos „5 B“ u hrani odnosno izbjegavanje bijelog brašna, bijelog šećera, bijele riže, soli i masti. Također, preporučuje se unos do 2 litre dnevno nezaslađene tekućine, što uključuje juhu i varivo. Poželjno je hranu pripremati „na lešo“ i bez zaprške, te svakako izbjegavati pohanu i prženu hranu. Uz obrok se dnevno može popiti i 1 dcl crnog vina.

4. Sprječavanje pretilosti osobito u ranijoj starosti te pothranjenosti u dubokoj starosti. Pretjerana tjelesna težina uzrok je mnogih bolesti, kako lokomotornog sustava zbog mnogostruko većeg pritiska na zglobove i mnoge organe kao što su srce, jetra, gušterača što dovodi do malignih procesa.

5. Nepušenje i neovisnost o lijekovima, alkoholu, opijatima, crnoj kavi i drugim sredstvima ovisnosti su bitan faktor zdravlja. Danas na tisuće ljudi boluje od raznih bolesti respiratornog sustava kao posljedice pušenja, što se dovodi u izravnu vezu sa pojavom raka pluća. Jedini savjet glasi: ne pušiti!

6. Produljenje radnog vijeka ovisno o funkcionalnoj sposobnosti i specifičnosti zanimanja, stalna radna aktivnost i nakon umirovljenja koristi psihofizičkom zdravlju. Pridržavanjem navedenih načela imamo šansu da uđemo u fazu fiziološkog starenja, a ne u fazu patološkog starenja!

7. Optimistično življenje - smijati se i biti što vedriji. ne kriviti druge za vlastite neuspjehe te širenje

optimizma za obitelj, mlade i za druge ljude, pozitivna okolina i ljubav za posao koji se obavlja pogoduju zdravlju ljudi treće dobi. Statistički je dokazano kako optimizam povećava imunološku spremnost organizma, a depresija je smanjuje te pogoduje razvoju većeg broja bolesti i malignoma u odnosu na skupinu optimista. Riješimo probleme i budimo optimistični!

8. Prijenos umijeća, znanja, radnog i životnog iskustva na mlade i druge starije. S umirovljenjem mnogi umirovljenici se osjećaju beskorisni, stoga se preporučuje aktivnost, kako fizička tako i intelektualna, kao i daljnja edukacija putem učilišta za treću životnu dob.

9. Seksualna aktivnost je bitna za zdravlje i kao sastavnica ljubavi ne poznaje dobnu granicu.

11. Izbjegavanje osamljenosti i depresije, razvijanje komunikacije, vježbanje prilagodbe na stresne događaje također su uvjet zdravlja. Družimo se, aktivno prihvaćajmo sve projekte koje nam se nude od strane Suh-a: „izleti, ples, šah, igre... Izaberimo što nam odgovara!

12. Osobna i okolišna higijena, higijena i sanacija zubi i zubala, redovito obrezivanje noktiju na rukama i nogama; uklanjanje barijera, kliznih i mokrih površina u kući i okolišu radi sprječavanja padova i ozljeda;

13. Neprihvatanje predrasuda i neznanja o starenju i starosti kao bolesti, nemoći i ovisnosti o drugima (samo svaka 5. starija osoba ovisna je o tuđoj skrbi zbog funkcionalne onesposobljenosti);

14. Pridržavanje uputa u vezi liječenja i uzimanja lijekova pod nadzorom liječnika.

Dosmrtni ugovor: mogu li prodati dio imovine?

PITANJE: Na traženje moje kćerke, s njom sam sklopila ugovor o dosmrtnom uzdržavanju. U ugovoru stoji da se sva moja imovina navedena u ugovoru poslije moje smrti prenosi na moju kćerku kao davateljica uzdržavanja. S obzirom da prilikom sklapanja ugovora nisam vodila računa o formi i sadržaju ugovora, zanima me kakav sam ja to ugovor sklopila? Da li je to ugovor o dosmrtnom uzdržavanju kada se imovina uzdržavanom odmah prenosi na davatelja uzdržavanja ili je to ugovor o doživotnom uzdržavanju, kada se imovina prenosi nakon smrti uzdržavanog, te mogu li ja dio te imovine prodati za života? (R.G., Karlovac)

ODGOVOR: Bez obzira kako je ugovor nazvan - a prema Vašim podacima nazvan je Ugovorom o dosmrtnom uzdržavanju, sadržaj ugovora je presudan u određivanju vrste ugovora. Obzirom da sklopljeni ugovor sadrži odredbu da se imovina primatelja uzdržavanja prenosi na davatelja uzdržavanja nakon smrti primatelja, očito je da se, bez obzira na naziv, radi o ugovoru o doživotnom uzdržavanju. Presudno je za određivanje vrste ugovora odredba da se imovina uzdržavanog prenosi na davatelja uzdržavanja tek nakon smrti uzdržavane osobe. Čudno je, međutim, da javni bilježnik prilikom solemniziranja ugovora nije uočio grešku u nazivu ugovora. U svakom slučaju, navedena greška ide Vama u prilog, jer se prijenos imovine odgađa do Vaše smrti. Sva imovina navedena izrijekom u ugovoru ne može se prodati, bez sporazumnog ili sudskog raskida ugovora.

Tražim natrag darovano

PITANJE: Sklopio sam prije jednu godinu darovni ugovor s bivšom suprugom i djecom, kojim sam u prenio na njih svu svoju imovinu. U međuvremenu sam izgubio svu ušteđevinu, tako da nemam dovoljno sredstava za život, kako za sebe, tako ni za suprugu koju sam oženio nakon sklapanja ugovora. Obratio sam se bivšoj ženi i djeci i zatražio da mi vrate bar dio moje imovine, jer je bila riječ o tri nekretnine. Međutim, oni to odbijaju tvrdeći da se darovi ne vraćaju i da oni to nikako neće učiniti. (M.K., Zagreb)

ODGOVOR: Smatram da ste lakomisleno sklopili ugovor o darovanju, jer ste se propustili osigurati za budućnost. Najmanje što ste mogli za sebe učiniti to je da sklopite ugovor o darovanju kojim odgađate prijenos darovane imovine do svoje smrti. U konkretnom slučaju preostaje Vam mogućnost da sudskim putem pokušate ishoditi opoziv darovnog ugovora iz razloga osiromašenja, jer nemate sredstava za život, niti Vi, niti Vaša supruga.

„Preveden“ u starosnu

PITANJE: Nedavno sam dobio rješenje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje kojim se moja invalidska mirovina danom 01.01.2015. godine prevodi u starosnu mirovinu. Dugo sam se dvoumio da li da podnesem žalbu protiv rješenja, premda mi je novoodređena starosna mirovina ostala ista kao invalidska. Bojim se da se naknadno donesenim propisom starosna mirovina smanji u odnosu na invalidsku mirovinu koju sam do sada uživao. Zanima me da li ću i dalje primati dodatak za tjelesno oštećenje. I što je sa ostalim dodacima? (K.Z., Dubrovnik)

ODGOVOR: Slijedom zakonske odredbe Zakona o mirovinskom osiguranju koji je stupio na snagu 2. siječnja 2015. HZZMO je po službenoj dužnosti proveo postupak prevođenja invalidske mirovine na starosnu mirovinu. To se odnosi na invalidske mirovine koje su priznate na temelju potpunog gubitka radne sposobnosti zbog bolesti, odnosno opće nesposobnosti za rad zbog bolesti. Bitno je naglasiti da je visina starosne mirovine određena u istoj svoti invalidske mirovine na dan 31.12.2014. Što se tiče pripadajućih dodataka koje ste imali na invalidsku mirovinu pa i dodatka za tjelesno oštećenje, tu se ništa ne mijenja, pripadajuće dodatke ćete ih i dalje primati.

Ne brinu o meni

PITANJE: Sklopila sam ugovor o doživotnom uzdržavanju sa mladim bračnim parom. Od prvog dana ti se mladi ljudi ne pridržavaju ugovorenih obveza. Rijetko me posjećuju, a o nekom kuhanju hrane, pomoći u održavanju higijene, brige o mome zdravlju, nema ni govora. Da stvar bude gora, na nagovor sam im dopustila da u gornjem dijelu kuće uredi stambeni prostor o svom trošku. Sada su se naši međusobni odnosi toliko pogoršali da je ugovor kojeg smo sklopili mrtvo slovo na papiru. Predložila sam sporazumni raskid na što su pristali, ali traže 5.000_ kao naknadu troškova za radove. Ja tih novaca nemam, što da radim? (M.Š., Osijek)

ODGOVOR: Obzirom da ste se suglasili sa izvođenjem radova na Vašoj kući, u slučaju raskida ugovora morat ćete ih obešteti za sredstva i rad koji su uložili. Savjetujem Vam da se pokušate dogovoriti za manji iznos, ali u svakom slučaju ostanite kod prijedloga za sporazumni raskid ugovora. Ako se ne dogovorite s sporazumnom raskidu, morat ćete dignuti tužbu za raskid ugovora sa potpuno neizvjesnim ishodom i trajanjem spora.

Sklopite predbračni ugovor

PITANJE: Imam veću kuću u kojoj je pored ostalog ima i jedan manji stan. Živim u izvanbračnoj zajednici s jednom ženom, a ona inzistira da sklopimo ugovor o doživotnom uzdržavanju, kojim bi joj, nakon moje smrti pripao taj mali stan. S obzirom da imam troje djece, zanima me ima li ona pravo na nasljeđivanje ostale imovine, jer nikako ne želim da oštetim svoju djecu. Molim Vas da me savjetujete što da učinim? (I.M., Zagreb)

ODGOVOR: Što se tiče sklapanja ugovora o doživotnom uzdržavanju, uz uvjet da se ta ženska osoba brine za Vas te redovno ispunjava ugovorne obveze, nema razloga za bojazan. Sami ćete najbolje ocijeniti da li Vam takav ugovor treba ili ne. No što se tiče prava na nasljeđivanje Vaše ostale imovine, situacija je mnogo složenija. Naime, ako živite u izvanbračnoj zajednici dulje od tri godine, a oba partnera su neoženjeni odnosno neudati, izvanbračni partner poslije smrti jednog od njih ima pravo na nasljeđivanje imovine umrlog partnera kao da mu je legalni bračni drug. Dakle, bez obzira na sklapanje ugovora o doživotnom uzdržavanju, Vaša izvanbračna partnerica nasljeđuje vašu imovinu zajedno s Vašom djecom. Preostaje Vam mogućnost da sklopite (predbračni) ugovor sa izvanbračnom partnericom kojim će se izvanbračni partner odreći potraživanja Vaše imovine, osim onoga što bi dobila ugovorom o doživotnom uzdržavanju.

Odgovara:
Milan Tomičić,
dipl. pravnik

Besplatno
pravno
savjetovanje
za članove
Sindikata
umirovljenika

01/46 55 111/244

Kako se oprostiti od bliskih i dragih nam osoba

Smrt treba pomiriti ljude i obitelji. Svaki pokojnik zaslužuje dostojanstven ispraćaj. Smrt se ne smije koristiti za obračun s prošlošću, treba se pomiriti sa živima i oprostiti svima. Jer, smrt bližnjih gubitak je za sve

Protekli mjesec trebao je biti običan i relativno miran mjesec, očekivano ispunjen svakodnevnim poslovima i bez većih problema. No odmah na početku javila mi se jedna suradnica i pozvala me na sastanak koji je trebala organizirati zbog rješavanje hitnog problema. Kao usput mi je rekla da joj je suprug u bolnici. Od drugih sam prijatelja saznala da je njegovo zdravstveno stanje kritično. I kad sam je htjela nazvati, javila mi je da neće biti dogovorenog sastanka, jer u ovom trenutku misli da mora rješavati svoje osobne probleme.

Izolacijom do snage

Podržala sam je u takvom stavu, jer čovjek mora znati odabrati svoje prioritete u životu. Njen suprug je umro. Posvetila se obitelji i pomoći slabijim članovima. Sama je riješila većinu poslova oko ispraćaja, koji je bio dostojanstven. Sama se nosila sa svojom tugom i materijalnim problemima. U tim je trenucima bila svima u obitelji čvrst oslonac. Nije zanemarila svoje obveze i brzo osnažena vratila svojim svakodnevnim volonterskim poslovima: i dalje radi samozatajno, brine o svemu, a prijateljima i suradnicima svakodnevno čini sitne ljudske radosti. Sjajno je riješila svoje emotivne probleme i nastavila normalno živjeti, posvećena ipak svojoj kćeri i unučici.

Istovremeno druga osoba ostaje nakon smrti supruga sama s nagomilanim emocionalnim problemima. Materijalno i financijski neovisna, nastoji racionalno i hladno sama riješiti sve probleme oko ispraćaja, ali istovremeno riješiti i probleme oko odnosa u obitelji koji su bili dosta napeti i godinama neadekvatno rješavani. Ona ih rješava na, za nju samu, najprihvatljiviji način, ali isključujući članove obitelji iz donošenja odluka, jer time, navodno, ispunjava želju pokojnika.

Nedovršeno žalovanje

Ispraćaj je bio u krugu njezine obitelji i nekoliko prijatelja, a obavijest o smrti bila objavljena tek nakon ispraćaja. No, ova osoba

nije sretno riješila situaciju, jer se sada kod nje osjećaj krivnje prema pokojnom suprugu. Smatra da ga je trebala odvesti kući iz bolnice da ne umre sam, jer su cijeli život zajednički dijelili sve probleme te su bili vezani jedan uz drugoga. U trenucima tuge se osamljuje. Ostalo je mnogo njenih emocionalno davno nagomilanih i neriješenih problema, ali i dalje odbija uključivanje članova šire obitelji, što sigurno nije najbolje rješenje.

U našim životima dođe tako nekad vrijeme da se na trenutak prepustimo odlukama bližnjih, možda stručnijih osoba, jer oni izvana vide bolje, odlučuju trezvenije. Ipak, i osoba u ovom drugom primjeru ubrzo se vratila svakodnevnim obvezama, čak intenzivnije, jer se brani od praznine i samoće u sebi.

U jednoj našoj podružnici predsjednica mi s tugom i nevjericom govori o smrti njihova člana koji je vrlo često bio spiritus movens, pokretač mnogih akcija i bez kojega ništa nije moglo proći. Priča tako da je umro sam, nakon što se vratio s jednog druženja umirovljenika, na kojem je bio jedan od najvatrenijih plesača. Kod kuće ga je dočekala smrt, a pronašli su ga nakon intervencije susjeda, jer je bilo neobično vidjeti njegov automobil neprekidno na istom mjestu.

Odlazak divnog čovjeka

Bio je to čovjek koji je volio ljude i kojega su ljudi voljeli. Na sprovodu bilo je puno ljudi koji su time htjeli pokazati koliko im je značio i koliko će im nedostajati. Na ispraćaju se predsjednica Podružnice dirljivo, vrlo emotivno i nadahnuto, oprostila od „svoga“ člana koji je bio divan prijatelj svima.

I posljednji primjer: odlazak prijatelja... Sve nam češće umiru prijatelji iz mladosti. Tako sam i ja nedavno saznala da je jedan moj doista dragi prijatelj iz studentskih dana iznenada umro. Pamtim to intenzivno, davno prošlo studentsko vrijeme. Učili smo zajedno, uspješno polagali ispite i onda se pred kraj studija u njegovoj obite-

lji dogodila tragična smrt oca. On je prestao studirati, zaposlio se i vidali smo se povremeno. Nakon jednog ljetovanja u Španjolskoj oženio se Njemicom i otišao tamo živjeti. Dopisivali smo se godinama, jednom me čak i posjetio kad je došao na proslavu godišnjice mature. Prije nekoliko godina se razbolio i od tada su mailovi bili sve rjeđi. Sada sam od prijatelja saznala da je umro, a njegova žena nije obavijestila o smrti ni njegovu braću, niti prijatelje s kojima je redovno kontaktirao, jer je s njegovom obitelji bila u sporu zbog neke ostavštine. Navodno nije željela reći ni mjesto gdje pokopan.

Svatko umire sam

I što reći na kraju! Svatko od nas umire sam. Svatko umire na samo sebi svojstven način. A ispraćaj sigurno nikome ne bi bio u potpunosti po volji. Naime, naš ispraćaj organiziraju živi ljudi koji ostaju iza nas. Rade ga po svojoj volji i za sebe. Koliko god mi nastojali za života reći naše želje, sve će biti kako naši živi odluče.

Bila sam jednom na blještavom sprovodu, misli u velebnj crkvi i bogatim karminama, čovjeka koji je bio gotovo beskućnik i čija ga se obitelj za života javno odricala, a onda, dokazujući svoje veliku dušno opraštanje, organizirala za svoje prijatelje i za sebe događaj vrijedan divljenja.

Neki se osvećuju pokojniku jer ih je ostavio u problemima - emocionalnim ili materijalnim, drugi se osvećuju obitelji umrlog zbog problema koji su se gomilali tijekom života i koji su ostali neriješeni ili zbog diobe ostavštine.

Savjetujem svima: smrt treba pomiriti ljude i obitelji. Svaki pokojnik zaslužuje dostojanstven ispraćaj. Problemi se ne smiju rješavati u emocionalnoj napetosti i tugovanju, već napraviti odmak, dati si priliku i naći racionalno rješenje, utemeljeno na onome što duboko vjerujemo da bi pokojnik želio. Smrt se ne smije koristiti za nove pogreške i propuste u obračunu s prošlošću, treba se pomiriti sa živima i oprostiti svima. Jer, smrt bližnjih gubitak je za sve.

Piše: Biserka Budigam,
psihologinja

Idemo dalje - borbeno i sa srcem!

„Zaposlio sam se u MUP-u 1982. godine na poslovima kriminalističke policije i odmah se uključio u rad sindikata, tako da sam slijedeće godine pohađao i sindikalnu školu Josip Cazi, koju sam uspješno završio. Bio sam sindikalni povjerenik u nekoliko navrata, a umirovljen sam 1998. godine. Nakon osnivačke skupštine SUH-a u Krapini 2. ožujka 2007. godine, odmah sam se aktivno uključio u rad podružnice jer je jasno da umirovljenici žive na marginama našeg društva, da su tretirani kao teret i socijalno isključeni. Male mirovine, socijalna i zdravstvena prava srezana, sve veće siromaštvo i drugo, stavili su generaciju treće životne dobi pred zid bijede i gubitka dostojanstva. Eto, zato sam se uključio u SUH-ovu podružnicu u Krapini, da pomognem koliko mogu.“

Vjekoslav je inače „rođeni Varaždinec“, a posao ga je doveo u Krapinu. Sretan je otac dviju cura, dragovoljac Domovinskog rata (od prvog do zadnjeg dana), te je aktivno uključen u rad Udruge dragovoljaca i veterana domovinskog rata. Sprema se potaknuti i osnivanje podružnice umirovljenika Oružanih snaga u Krapini.

„Od osnivanja naše podružnice 2007. godine na čelu joj se nalazio inicijator Dragutin Jugec, kojemu moramo zahvaliti na njegovom požrtvovanu radu, pa je stoga i danas naš počasni predsjednik. Na žalost, zbog bolesti i zdravstvenog stanja morao je prepustiti vođenje podružnice mlađim snagama, pa sam tako na skupštini podružnice 2013. godine izabran za novog predsjednika“ - sjetno kaže Vjekoslav, ali i s ogorčenjem.

„Najteže trenutke je naša podružnica proživljavala 2013. godine, kada su nas pokušali deložirati iz prostorija koje smo imali na korištenje. No, našom upornošću i uz pomoć Središnjice SUH-a, Grad Krapina nam je dao prostoriju (oko 10 kvadrata) za koju plaćamo najam! Ipak, tako mala prostorija ne odgovara našim potrebama i provođenju planova koje smo zacrtali. Sada pokušavamo s lokalnom samoupravom pronaći prostor koji bi koristili svi umirovljenici grada Krapine, bez obzira na članstvo u udrugama; prostor koji bi bio namijenjen aktivnostima koje provodimo i sa zajedničkim programom rada. Imamo i podršku Grada za provođenje takvog projekta, pa se nadamo da će krenuti na bolje.“ - s više optimizma dodaje Čaklec.

Marljivi krapinski SUH-ovci uspjeli su sklopiti ugovore o popustima za članove u dvije trgovine (građevni materijal i hrana), te s autobusnim

prijevoznikom za sve autobusne linije koje članovi koriste. Uključili su se u sve akcije i aktivnosti koje organizira SUH (prosvjedne akcije, tribine o pravima umirovljenika itd.), ali još uvijek vidljivost SUH-a u Županiji nije dovoljna. Za sada uz podružnicu Krapina, tu je i podružnica Petrovsko, a dali su si u zadatak oformiti još neke podružnice (Krapinske Toplice, Zabok, branitelji i dr.), kako bi povećali članstvo. O broju članova, dakako, ovisi i snaga i utjecaj na razini Županije.

„Moram napomenuti da su s mrtve točke krenuli i naši odnosi sa Maticom u Krapini, pa je sada suradnja na zavidnom nivou. Također, imamo dobru suradnju s MUH Kozari put i MUH Stara Trešnjevka. Odnosi s lokalnom vlašću su se znatno poboljšali i imamo podršku gradonačelnika (moralnu i materijalnu), no nismo zadovoljni s formulom „riješiti ćemo nešto“, jer nama umirovljenicima i danas je - kasno!“ - dodaje Čaklec i zaključuje kako je u radu podružnice važno staviti naglasak na unapređenje ekonomskog položaja umirovljenika, organizaciju posjeta bolesnima, osobama sa posebnim potrebama, nemoćnim, invalidima i osamljenim osobama te pružanju prijeko potrebne pomoći sukladno našim mogućnostima. Kako bi bar djelomično olakšali teret teške situacije, vrše obročnu nabavku ogrjevnog drva, piletine i sl.

Također, oko 70 članova ljetovat će u mjestu Selce (7 dana punog pansiona - 1.350 kuna u više rata, s prijevozom). Krapinski SUH-ovci organiziraju i različite oblike edukacije i tečajeva (npr. upravo počinje tečaj informatike). Stvarno, sve se može kad se vrijedne ruke slože.

„Možda je najvažnije reći kako imamo izvrsnu suradnju sa Gradskim društvom Crvenog križa Krapine, tako da naši članovi imaju pravo korištenja dnevnog boravka, vađenja krvi, mjerenja šećera i tlaka te uživaju sve druge pogodnosti koju pruža CK. I puno toga drugog smo planirali i željeli ostvariti, ali na žalost, ne možemo. Zbog katastrofalne ekonomske situacije, otpadaju izleti i druženja, jer si umirovljenici više ne mogu priuštiti takav „luksuz“ da dio mirovine potroše - na sebe.

Svih tih rezultata ne bi bilo da nije podrške Središnjice SUH-a, koja je osnovni kotač zamašnjak podrške i borbe za prava nas umirovljenika, od povrata duga, usklađivanja mirovine i neprekidne kontinuirane borbe za naša prava, što je i najveći razlog našeg osnivanja i djelovanja. Idemo dalje - borbeno i sa srcem!

Vjekoslav Čaklec
predsjednik
podružnice SUH-a
Krapina i predsjednik
Županijskog
povjereništva
Krapinsko-
zagorske županije

Svih tih rezultata ne bi bilo da nije podrške Središnjice SUH-a, koja je osnovni kotač zamašnjak podrške i borbe za prava nas umirovljenika, od povrata duga, usklađivanja mirovine i neprekidne kontinuirane borbe za naša prava, što je i najveći razlog našeg osnivanja i djelovanja. Idemo dalje - borbeno i sa srcem!

ULAZ SLOBODAN!

PRAVO DOBA

Sajam za starije i sve ostale

21.- 23. 5. 2015.

domovi za starije
toplice, lječilišta, medicinske usluge
oprema i pomagala
prehrana i dodaci prehrani
sport, hobi i slobodno vrijeme
turizam i putovanja
brojne radionice i predavanja

Zagrebački
Velesajam

ZAGREBAČKI
HOLDING d.o.o.

suorganizator:

GRAD ZAGREB

ZAKLADA
ZAJEDNIČKI
PUT

medijski pokrovitelji:

Vikend van
Zagreba

OBITELJ.HR

FENZIĆ.EU

MOJE VRIJEME
ŽIVOT POČINJE S DO

CentarZdravlja.net

Relaxino

"DUG ŽIVOT"
Portal za treću dob

KONTAKT:

tel: 01 6503 421, 01 6503 666

email: pravo-doba@zv.hr

www.zv.hr